głos LUDU
GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

DZIŚ W NUMERZE:

Między poezją a dyplomacją str. 3
GŁOSIK – rubryka dla dzieci str. 4
Dłonie – twoja wizytówka str. 5
Polacy idą jak burza str. 8

CZWARTEK
23 LISTOPADA 2006
NR 137
ROCZNIK LXI
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Po części oficjalnej spotkania w autonomicznym parlamencie krajowym podczas nieoficjalnej wymiany poglądów – od lewej: Claudia Richter, Józef Szymeczek, Riccardo Dello Sbarba, Paulina M. Borowska, Martyna Radłowska-Obrusnik, Tadeusz Siwek oraz Mathias Stuflesser.

DELEGACJA KONGRESU POLAKÓW WRÓCIŁA Z BOLZANO/BOZEN

Zamknięcie projektu EURAC

BOZEN/BOLZANO (mro) – „Polski jako język mniejszości a wielojęzyczność w Czeskim Cieszynie/Cieszynie" to nazwa projektu badań przygotowanego przez EURAC – centrum badawcze Europejskiej Akademii w Bolzano/Bolzen finansowanego przez władze regionalne autonomii Trentino-SüdTirol, a zrealizowanego przy współudziale Kongresu Polaków w RC i Uniwersytetu Ostrawskiego. Na jego oficjalne zakończenie złożyła się wizyta robocza delegacji Kongresu z prezesem **Józefem Szymeczkiem** oraz spotkanie w gmachu południowo tyrolskiego Landtagu – „parlamentu autonomicznego" – z jego przewodniczącym **Riccardem Dello Sbarba**.

Pracujący nad projektem jego koordynator i szef z ramienia EURAC **Mathias Stuflesser** oraz **Claudia Richter i Paulina M. Borowska** wytworzyli na podstawie zebranych latem na Zaolziu danych kompendium informacyjne o sytuacji języka polskiego na pograniczu czesko-polskim, na jego cieszyńskim odcinku. Badanie przyniosło najważniejsze informacje dotyczące m.in. sytuacji demograficznej, historycznej i prawnej, używania i znajomości języka, sytuacji mniejszościowych mediów, literatury, stowarzyszeń i instytucji oraz współpracy transgranicznej. Znaczącym wkładem w badania był *Krótki zarys historyczny Śląska Cieszyńskiego* J. Szymeczka i Romana Kaszpera, *Sytuacja językowa na Śląsku Cieszyńskim w perspektywie historycznej*" Janiny Raclavskiej, która to właśnie stała u kolebki międzynarodowej południowotyrolsko-zaolziańskiej współpracy, oraz artykuł Ireny Bogocz o sytuacji językowej i narodowościowej w okolicach Cz. Cieszyna. Materiały są drukowane po niemiecku, czesku, polsku i angielsku.

W trakcie dyskusji o projekcie podkreślano podobieństwa i różnice językowe pogranicza tyrolskiego (niemiecko-włoskiego z miejscową gwarą) i cieszyńskiego (polsko-czeskiego plus „po naszymu"), omawiano przepływy żywiołów narodowościowych między sobą i gwarancje prawne dwujęzyczności. Mówiono m.in. o tym, że dwujęzyczność często nie ma funkcji komunikacyjnej (bo ludzie i tak się rozumieją), ale jest przejawem uznania prawa mniejszości do jej języka. Omawiano aktualną sytuację w kwestiach dwujęzycznych napisów na Zaolziu. Mówiono o perspektywicznych tematach współpracy, jak np. opracowanie zaolziańsko-czeskiego podręcznika do nauki historii Zaolzia, który mógłby powstać pod skrzydłami międzynarodowych ekspertów z EURAC-u, czy o upowszechnianiu idei wielojęzyczności w przestrzeni publicznej (np. ukazanie młodzieży czeskiej i polskiej dwujęzyczności autonomii Trentino-Południowego Tyrolu).

Ciąg dalszy na str. 2

Niezdrowa pyłowa pogoda

REGION (wak) – W województwie morawsko-śląskim ponownie ciężko jest od pyłu. Stężenie innych związków - dwutlenku siarki i azotu, benzenu, ołowiu, kadmu czy manganu, nie daje, jak na razie, podstaw do niepokoju.

Z przeprowadzonych badań wynika, że poziom pyłu zawieszonego w niektórych miastach przekracza dopuszczalne normy przez wiele dni w roku. Niechlubnymi rekordzistami są - Orłowa, Bogumin, Cz. Cieszyn, Frydek-Mistek, Hawierzów, Trzyniec oraz Ostrawa Zabrzeg, Witkowice, Przywóz i Fifejdy.

Pył pochodzi z wielu źródeł komunalnych, przemysłowych i oddziaływania komunikacji. Głównie związany jest z ruchem samochodowym i ze zużyciem paliw na cele grzewcze i bytowe, w tym drugim przypadku – stosowaniem paliw o niskiej jakości, z dużą zawartością popiołów i mułów. Nie bez znaczenia są też emisje wtórne - z niezrekultywowanych terenów poprzemysłowych oraz powstające w trakcie prac budowlanych. Do zakładów, które najwięcej zanieczyszczają powietrze pyłami należą Huta Trzyniecka, Wysokie Piece Ostrawa, Elektrownia Dziećmorowice oraz ČEZ.

– *Osoby wrażliwe mogą odczuwać ogólne osłabienie, bóle głowy, zawroty lub mdłości. Czasami następuje też podrażnienie dolnych i górnych dróg oddechowych. Pojawia się chrypka, drapanie w gardle, kichanie, łzawią oczy. Szczególnie źle takie warunki znoszą alergicy. Niestety, na dolegliwości wywołane pyłem nie ma lekarstwa. Wrażliwi powinni pozostać w domu albo skrócić pobyt w zanieczyszczonych częściach miasta do minimum, krótko wietrzyć, łykać witaminę C. Należy jednak pamiętać, że z reguły najgorzej jest rano i wieczorem, kiedy stężenie pyłów jest najwyższe* – twierdzi **MUDr Eliška Bachnová** z jednej z ostrawskich przychodni.

Tragedia w Kopalni »Halemba«

We wtorek po południu na poziomie 1030 m doszło do wybuchu metanu w najstarszej, najgłębszej i bardzo niebezpiecznej śląskiej Kopalni „Halemba" w Rudzie Śląskiej. W katastrofie zginęło co najmniej ośmiu górników. Najmłodszy z nich miał 21 lat, najstarszy – 59. Do godz. 13 sześć ciał wydobyto już na powierzchnię. Pod ziemią zostało jeszcze 17 górników. Sytuacja zmienia się jednak z godzinSy na godzinę, liczby te mogą się więc zmienić.

Ratownicy górniczy podkreślają, że dopóki trwa akcja ratunkowa, jest nadzieja, że uwięzieni pod ziemią górnicy żyją, niezależnie od tego, jak trudne warunki panują w wyrobisku. – *Jak na razie ratownicy polscy nie zażądali o pomoc. Jeżeli jednak tak by się stało, jesteśmy gotowi wyjechać od razu* – powiedział wczoraj przed południem redakcji „GL" dyżurujący przy aparacie ratownik górniczy OKD.

(wak)

Ratusz w remoncie

JABŁONKÓW (kor) – Na głównym budynku jabłonkowskiego ratusza, który obchodził niedawno swoje 100-lecie, trwa remont dachu. Jak na razie udało się jednak naprawić tylko jego część. Budowlanym przeszkadzają kaprysy aury.

– *Synoptycy zapowiadają jednak poprawę pogody. Wszystko zatem wskazuje na to, że moglibyśmy zdążyć z remontem do końca roku, jak zakładał pierwotny projekt przedsięwzięcia* – mówi wiceburmistrz **Stanisław Jakus**.

Na remont dachu miasto wydzieliło z budżetu ponad 2 mln Kc. Jeśli znajdą się środki także w przyszłorocznym budżecie, w kolejnych miesiącach w głównym budynku Urzędu Miejskiego dojdzie do wymiany okien i odnowy elewacji.

Pogoda

CZWARTEK – Bez opadów, rozpogodzenie. Temperatura nocą od 5 do 1 st., w dzień od 8 do 12 st. C. Wiatr południowy 18 km/godzinę.

PIĄTEK – Częściowe zachmurzenie, lokalne opady deszczu. Temperatura nocą od 7 do 3 st., w dzień od 9 do 13 st. C. Wiatr południowy 18 km/godzinę.

Z DNIA NA DZIEŃ PRZYBYWA ŚWIĄTECZNYCH DEKORACJI

Kolorowa iluminacja

Im bliżej świąt, tym ulice naszych miast są coraz jaśniejsze. Pojawiły się już świąteczne motywy w sklepowych witrynach, restauracjach, urzędach. Setki różnokolorowych żarówek i lampek, tworzących niepowtarzalny nastrój, zawisły na przydrożnych latarniach.

W Orłowej tradycję upiększania ulic rozpoczęto przed 12 laty. Odtąd pracownicy odpowiedzialni za wystrój miasta umieszczają barwne świecidełka na przydrożnych drzewach i lampach już od połowy listopada, by w pierwszym dniu grudnia świąteczną dekorację zaprezentować w pełnej krasie. – *Kolorowe ozdoby instaluje się w Orłowej Lutyni i Mieście, a także w dzielnicy V etap. W tym roku kolorowe lampki upiększą też nowe skrzyżowanie koło supermarketu „Hypernova"* – powiedziała redakcji „GL" **Nataša Cibulková**, rzecznik prasowy orłowskiego ratusza. – *Większość to dekoracje, które mieszkańcy mogli oglądać już w ub. roku. Część jest całkiem nowa. Na nowe świetlne ozdoby bożonarodzeniowe wydano w tym roku ponad 350 tys. koron.*

Przygotowania do świąt trwają od tygodnia również w Hawierzowie. Tutaj tradycyjnie najpiękniej prezentować się będzie centrum, czyli Plac Republiki. Po raz pierwszy udekorowane będą m.in. centralny parking przy Alei Narodowej, hala sportowa przy ul. Cieszyńskiej, park centralny koło „Redonu" oraz kilka skrzyżowań. Na przydrożnych drzewach i lampach umieszczonych zostanie ponad 230 dużych symboli świąt Bożego Narodzenia – gwiazd, dzwonków, choinek, a także kolorowe girlandy.

W centrum i na obrzeżach miasta stanie 15 drzewek. Na naprawę starych oraz zakup nowych świecidełek miasto przeznaczyło w tym roku 700 tys. Kc.

W Boguminie zbliżające się święta zwiastuje już dekoracja świetlna umieszczona na słupach oświetleniowych m.in. przed urzędem miejskim, na rynku T. G. Masaryka oraz otaczających go ulic. Instalacja kolorowych iluminacji ma być zakończona pod koniec bm. (wak)

Fot. JACEK SIKORA

Instalację dekoracji świątecznych rozpoczęto w tym tygodniu również w Cz. Cieszynie.

Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki - MATRAS SA
Wystawa Polskiej Książki
DOM PZKO Jabłonków • Wystawie towarzyszy kiermasz książek • Promocja książki: Henryk Jasiczek – Wiersze
Wernisaż we piątek 24. 11. 2006 o godz. 17.00
• sobota 25. 11. 2006 w godz. 8.00-16.00
• niedziela 26. 11. 2006 w godz. 8.00-16.00
• poniedziałek 27. 11. 2006 w godz. 8.00-12.00
GL-551

06137
9 771212 422041

Znad Wisły

■ **Na pięć dni przed wyborami samorządowymi zmienił się lider wyścigu o prezydenturę Warszawy.** Na czoło powtórnie wyforsował się Kazimierz Marcinkiewicz – wynika z sondażu TNS OBOP przygotowanego na zlecenie „Dziennika". Na byłego premiera zamierza głosować 51 proc. mieszkańców Warszawy spośród tych, którzy zadeklarowali, że pójdą do urn i mają już swojego kandydata. Za Hanną Gronkiewicz -Waltz opowiada się 49 proc. ankietowanych. Z sondażu wynika, że kandydatka PO straciła w porównaniu z poprzednimi badaniami sporo głosów elektoratu Marka Borowskiego. Elektorat ten częściej odpowiada teraz „nie wiem, na kogo zagłosuję", bądź wręcz, że nie pójdzie głosować.

■ **Dyrektor generalny Poczty Polskiej** zaproponował w rozmowach z przedstawicielami związków zawodowych podwyżkę płacy minimalnej o 100 zł. Pracownicy oczekują podwyżki tej płacy do 1500 zł - poinformowali związkowcy. Początkującym pracownikom poczty proponuje się obecnie zarobki w wysokości 1000 - 1300 zł brutto w zależności od regionu - dodali przedstawiciele strajkujących listonoszy. Rozmowy strajkujących pocztowców z dyrekcją Poczty Polskiej nadal trwają.

■ **Czołowa firma internetowa Google planuje otworzyć w Krakowie centrum badań i rozwoju.** Centrum będzie współtworzyć nowoczesne mechanizmy wyszukiwania i inne produkty dla wyszukiwarki przeznaczone zarówno na rynek polski, jak i światowy - poinformowała spółka w komunikacie. „Krakowska inwestycja świadczy o zaangażowaniu firmy Google oraz istotnej roli Polski jako rynku i kraju, w którym można znaleźć wyjątkowo utalentowanych pracowników" - powiedział cytowany w komunikacie wiceprezes działu badań i inżynierii w firmie Google, Alan Eustace. Krakowskie centrum będzie pierwszym centrum badań i rozwoju w Europie Środkowej, dziesiątym w Europie i trzydziestym pierwszym na świecie.

■ **Błąd ludzki był główną przyczyną awarii systemu energetycznego, do której doszło w piątek po południu w trzech dzielnicach Warszawy** - na Mokotowie, Ochocie i w Śródmieściu - poinformowała rzecznik prasowy Stoen SA, Iwona Jarzębska. Jak wyjaśniła, do zwarcia doszło podczas prac modernizacyjnych w stacji wysokiego napięcia przy ul. Towarowej. „Powołany zespół ekspertów szczegółowo bada przyczyny zaistniałej sytuacji" - podkreśliła Jarzębska. Piątkowa awaria była m.in. przyczyną dużych utrudnień w ruchu w centrum Warszawy. Nie działała sygnalizacja świetlna. Nie było prądu w biurowcach, blokach mieszkalnych, sklepach, przejściach podziemnych. Wiele sklepów zostało z tego powodu zamkniętych. W niektórych miejscach wystąpiły też ograniczenia w dostawie wody. Mimo awarii normalnie jeździło metro, pracujące na zasilaniu awaryjnym. Także we wszystkich szpitalach włączono zasilanie awaryjne. Tworzące się w mieście korki rozładowywali policjanci. Dodatkowe patrole skierowano też m.in. na warszawski Dworzec Centralny. W sumie w akcji wzięło udział 255 warszawskich funkcjonariuszy. **Opr. (mro)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. M. RADŁOWSKA-OBRUŚNIK

W czasie wystąpienia na forum Targów konsul Anna Olszewska podkreślała znaczenie dobrosąsiedzkich stosunków i wymiany handlowej jako ich nieodłącznej części.

Nauczycielski bowling

CZ. CIESZYN (kor) – Zarząd Towarzystwa Nauczycieli Polskich w RC urządził we wtorek drugie już Mistrzostwa TNP w Bowlingu. W czeskocieszyńskiej hali bowlingowej przy ul. Frydeckiej o Puchar Przechodni TNP zmierzyło siły szesnaście 3-osobowych drużyn z prawie wszystkich zaolziańskich szkół. Zwyciężyła ostatecznie – po raz drugi już – drużyna czeskocieszyńskiego Gimnazjum Polskiego przed ekipą Zarządu TNP oraz reprezentacją bystrzyckiej PSP im. Stanisława Hadyny.

– *Te mistrzostwa weszły już na stałe do kalendarium imprez naszego towarzystwa. A co nas szczególnie cieszy, że przyciągają one przede wszystkim młodych nauczycieli. No i że wszyscy uczestnicy świetnie się na nich bawią* – mówi prezes TNP, **Barbara David**. – *Jeśli zaś chodzi o inne imprezy, to na razie szykujemy się do świątecznego spotkania w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie. Nauczyciele i dyrektorzy zaolziańskich szkół wyjadą tam 13 grudnia.*

W co inwestować?

LIGOTKA KAMERALNA (kor) – Ligoccy samorządowcy na swoim pierwszym po wyborach posiedzeniu otrzymali zadanie domowe. Do grudniowego zebrania mają się zastanowić nad tym, jakie najważniejsze inwestycje powinny zrealizować władze wioski w latach 2007-2010. Przygotowanie takiego długookresowego planu gminy ma samorządowi pomóc przy tworzeniu budżetu oraz przy zdobywaniu środków na realizację ważnych przedsięwzięć inwestycyjnych. – *Dyskusji nt. planu poświęcimy znaczną część najbliższych posiedzeń samorządu* – poinformował nas wójt **Stanisław Ćmiel**.

CZESKO-POLSKA IZBA HANDLOWA PRZEDSIĘBIORCOM

Targi »Kooperacja«

OSTRAWA (mro) – Ponad 70 przedsiębiorców z czeskiej i polskiej strony granicy oraz 30 ekspertów przybyło wczoraj do ostrawskiego hotelu „Atom" na Targi „Kooperacja" współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach programu INTERREG III A PL-CZ. Wśród zaproszonych gości w prezydium spotkania zasiadła m.in. konsul **Anna Olszewska**, kierująca Konsulatem Generalnym RP w Ostrawie, pełnomocnik Rządu RC ds. restrukturyzacji województwa morawsko-śląskiego, **Petr Wolf**, oraz **Marian Oślizło**, prezes Izby Gospodarczej w Wodzisławiu, współorganizator akcji, a także **Hana Lajčíková**, dyrektor biura regionalnego Centrum Rozwoju Regionalnego. Na targi przybyli też przedstawiciele polskiego i czeskiego ministerstwa rolnictwa, instytucji kontrolnych rynku żywieniowego i towarowego obydwu państw.

W czasie inauguracji konsul Olszewska podkreśliła wagę dobrosąsiedzkich stosunków czesko-polskich i zaangażowanie Konsulatu Generalnego w ich wspieranie. M. Oślizło mówił o atrakcyjności czeskiego rynku terytorialnie najbliższego oraz zbieżności upodobań konsumenckich. Mówiono o właśnie nawiązanej współpracy czeskiej i polskiej inspekcji handlowej, a zwłaszcza inspektoratów Katowic i Ostrawy.

W godzinach popołudniowych rozpoczęły się targi, czyli poszukiwanie partnerów wśród przybyłych oraz wirtualnych przedsiębiorców. W trakcie targów uruchomiono salon doradztwa w biznesie i prawie.

Uczestniczący w targach **Dariusz Duda** z firmy „Wodzisław" od pół roku stara się na czeski rynek wprowadzić koncentraty galaretki, budynie, zabielacze, przyprawy dla restauracji i.... barszczyk czerwony. Dla **Jany Kasalovej** produkującej wałaskie frygale to pierwsza próba nawiązania kontaktu z polskim rynkiem. Obydwoje stwierdzili, że w Targach „Kooperacja" uczestniczą z zainteresowaniem.

Zamknięcie projektu...

Dokończenie ze str. 1

W ramach spotkania w EURAC dyskutowano również z **Güntherem Rautzem**, sekretarzem generalnym MIDAS, Zrzeszenia Europejskich Dzienników Mniejszości Narodowych, m.in. o możliwościach dołączenia do niego „Głosu Ludu".

Oficjalnym zakończeniem wizyty delegacji Kongresu w Bozen/Bolzano było spotkanie w gmachu parlamentu krajowego z Riccardo Delo Sbarba. Mówiono o historii powstania pierwszej powojennej autonomii, o jej finansowaniu (90 proc. podatków zostaje w regionie), o układzie partyjnym (który zawsze gwarantuje miejsce dla przedstawiciela grupy etnicznej Ladinów) i o tym, że nie sposób wiązać praw politycznych z przynależnością do jednej czy drugiej grupy narodowej.

Dotacje na kulturę

TRZYNIEC (hs) – Urząd Miejski w Trzyńcu opublikował na swoich stronach internetowych warunki przyznania wsparcia finansowego w dziedzinie kultury i sportu na 2007 rok. Do programu dotacyjnego mogą przystąpić zarówno osoby fizyczne, jak i prawne. Warunkiem jest dostarczenie do 29 grudnia br. wniosku. Druki wniosków można odebrać w wydziale ds. szkolnictwa, kultury i sportu w Urzędzie Miejskim w Trzyńcu, bądź na stronach *www.trinecko.cz*.

Wspierane będą m.in. projekty skierowane do dzieci i młodzieży, propagujące Trzyniec w kraju i za granicą. Trzyniec współfinansować będzie również działalność organizacji non-profitowych. Nie zapomniano też o działalności organizacji zrzeszających mniejszości narodowe.

Dotacje są udzielane na pokrycie kosztów własnych, nie można z nich finansować inwestycji, kosztów osobowych, reprezentacyjnych czy darowizn. O przyznaniu wsparcia decyduje komisja, która przygotuje wniosek podziału dotacji pod zatwierdzenie rady miejskiej i samorządu.

Leśne patrole pilnują choinek

REGION (wak) – Pomimo że od świąt bożonarodzeniowych dzieli nas jeszcze kilka tygodni, drzewek w lasach beskidzkich już pilnują leśnicy oraz strażnicy.

W niektórych miejscach drzewka zostaną też oznaczone specjalną substancją, która w cieple wydziela nieprzyjemny zapach; w innych korony drzew zostaną ponacinane tak, aby nie wyglądały atrakcyjnie dla złodziei. Zabieg ten nie ma wpływu na wartość użytkową i ekologiczną drzewa. Pracownicy spółki z okolic Ostrawy zajmującej się wyrębem rozpatrywali także możliwość zabronienia wstępu do lasów, ale jako że wiele z nich znajduje się na terenach rekreacyjnych, z pomysłu zrezygnowano.

Zdaniem **Dalibora Suleřa** ze spółki „Ostrawskie Lasy Miejskie", złodzieje najbardziej zainteresowani są drzewkami rosnącymi w szkółkach leśnych. Do ich pilnowania wynajęto więc już kilka dni przed Świętem Zmarłych agencje ochrony. W tym bowiem czasie najczęściej giną młode, niskie drzewka oraz dorodne gałęzie, z których później robione są stroiki lub wieńce.

Choinek będzie w tym roku pod dostatkiem. Będzie je można kupić już na początku grudnia nie tylko na targowiskach, ale także w poszczególnych nadleśnictwach. Tam zresztą o wiele taniej. Za półtorametrowej wysokości świerk zapłacimy, podobnie jak w ub. roku, od 180-200 Kc.

Leśnicy przypominają, że przyłapany na gorącym uczynku złodziej drzewka naraża się na mandat w wysokości tysiąca koron.

Ciekawostki

Rosjanie biją dzieci

Według danych rosyjskiego MSW, co roku w Rosji umiera 200 tys. dzieci w następstwie pobicia przez rodziców. Ok. 2 mln dzieci do 14 roku życia jest bitych przez rodziców, ponad 2 tys. dzieci i nastolatków popełnia samobójstwo. Nie maleje też liczba dzieci bezdomnych, przy czym rzeczywiste rozmiary tego zjawiska bardzo trudno jest oszacować – wg różnych źródeł liczba ta waha się od 100 tys. do 4 mln. Z powodu przemocy w Rosji rokrocznie ucieka z domu około 50 tys. dzieci. Mimo że pracę z trudną młodzieżą prowadzi osiem resortów i 20 tys. wyspecjalizowanych instytucji, sytuacja nie poprawia się.

Samodzielny montaż

Jedna z japońskich firm motoryzacyjnych sprzedaje zestawy do samodzielnego montażu samochodów. Jeden z pojazdów jest zminiaturyzowaną repliką samochodu wyścigowego z r. 1930. Miłośnicy dawnych sportowych samochodów i majsterkowicze mogą złożyć pojazd od podstaw. Za wyjątkiem silnika, zestaw do montażu zawiera wszystko, co jest potrzebne do zbudowania pojazdu – gotowe większe elementy, drobniejsze części, narzędzia i instrukcję budowy. Po złożeniu pojazd, dostępny w pięciu kolorach, ma 2,5 metra długości. Złożenie samochodu nie powinno zająć więcej niż trzy dni. Zestaw do samodzielnego montażu samochodu – bez silnika – kosztuje ponad 750 tys. jenów. Po zamontowaniu niewielkiego silnika pojazd może rozwijać prędkość do 50 km/godzinę.

Muzeum walonek

Muzeum walonek lub – jak kto woli - walonków, berlaczy, pilśniaków, filcówek, czyli ciepłych wojłokowych butów z cholewką, otwarto w Urusowie, jednej z wiosek rosyjskiej republiki Mordwy (Powołże). W wiosce mieszka ok. 900 osób, niemal wszyscy zajmują się robieniem świetnych na mrozy butów z grubego filcu – wojłoku. Pierwsi „walonkowi" rzemieślnicy pojawili się tutaj w XIX wieku. To oni zapoczątkowali całą dynastię producentów ciepłych butów. Dawniej na noszenie walonek – butów na skórzanym spodzie – mogli sobie pozwolić tylko ludzie zamożni. Chłopi nosili łapcie. W muzeum zgromadzono liczne rodzaje walonek. Buty różnią się rozmiarami i kolorem. Są walonki męskie, damskie i dziecięce, wzorzyste i gładkie.

Niegościnny kraj

W badaniach opinii, przeprowadzonych przez ośrodek RT Strategies National Omnibus, aż 39 proc. respondentów skarży się, że Stany Zjednoczone stwarzają najmniej przyjemny klimat dla przyjezdnych przez swoje wymogi wizowe i wskutek zachowania urzędników imigracyjnych na granicy oraz stosowanych tam procedur (pobieranie odcisków palców itp.). Kraje Bliskiego Wschodu otrzymały dużo mniej takich negatywnych wskazań – 16 proc., kraje Azji 12 proc., Afryki tyle samo, Ameryki Łacińskiej 7 proc., Europy zaś – tylko 6 proc. Najlepsze doświadczenia podróżni mają przy wjeździe do krajów-wysp Morza Karaibskiego i do Meksyku (tylko 1 proc. wskazań negatywnych).

Viagra dla... żony

Burmistrz brazylijskiego miasteczka Novo Santo Antonio w stanie Mato Grosso postanowił uatrakcyjnić życie seksualne starszych mieszkańców, rozdając im bezpłatnie Viagrę. Seniorzy w Novo Santo Antonio zareagowali entuzjastycznie. Burmistrz Joao de Souza Luz cieszy się ze szczęścia seniorów. Poinformował, że do udziału w programie „Pinto Alegre" zgłosiło się już 68 panów po sześćdziesiątce. Burmistrz przyznał, że program ma też jednak niepożądane konsekwencje – niektórzy panowie po zażyciu bezpłatnej Viagry nie szukali szczęścia w ramionach małżonek, lecz innych pań. Znalazło się jednak rozwiązanie - Viagrę otrzymują żony seniorów.

»DO BRNA PRZYJEŻDŻAM OD PRAWIE 50 LAT« – MÓWI POETA MARIAN GRZEŚCZAK

Między poezją a dyplomacją

Na przełomie października i listopada gościł w Brnie Marian Grześczak – poeta, prozaik, tłumacz, a w latach 90. radca Ambasady RP w Bratysławie i dyrektor tamtejszego Instytutu Polskiego. Poeta był gościem zorganizowanej przez brneński Klub Polski „Polonus" konferencji pn. „Polacy w Brnie", której towarzyszyła promocja najnowszego wyboru wierszy Grześczaka pn. „Nebe plné vlaštovek" w przekładach Ludvíka Štěpána. Przy okazji M. Grześczak udzielił krótkiego wywiadu naszej gazecie.

Panie Marianie, jest pan gościem konferencji o Polakach w stolicy Moraw. Na ile jest pan związany z Brnem? Bo przecież zwykliśmy pana kojarzyć raczej z Bratysławą...

No tak, Bratysława. Ale ja, siłą rzeczy – jako polonista i bohemista z wykształcenia, bardziej jestem związany z czeską częścią dawnej Czechosłowacji – i z Pragą, i z Ołomuńcem, i z Brnem... W zasadzie przygoda ze Słowacją to przygoda znacznie późniejsza. Ja na Słowacji byłem długo i zatem może jestem lepiej osadzony w realiach słowackich. Natomiast intelektualnie bardziej jestem czynny w kulturze, a zwłaszcza literaturze czeskiej. Jeśli np. idzie o przekłady, to głównie tłumaczyłem poetów czeskich. I to takich wybitnych, jak Nezval, Holan, Seifert, Halas, Holub...

Natomiast z Brnem jestem o tyle związany, że ono jest bliskie Poznaniowi, a ja pochodzę z Wielkopolski. Studiowałem w Poznaniu. Pierwszy raz byłem w Brnie w 1957 r., na słynnych targach. Przyjeżdżam zatem do tego miasta od prawie 50 lat. Brno jest dla mnie miastem, w którym poznałem wielu sympatycznych ludzi, o których wcześniej tylko czytałem. Np. Jana Skácela, Oldřicha Mikuláška. Zaprzyjaźniliśmy się i tak się zaczęła ta moja przygoda z Brnem.

Na pewno tłumaczył pan później wiersze tych poetów na polski?

Oczywiście, jednego i drugiego, zwłaszcza Mikuláška dosyć sporo. Kiedy dzisiaj byłem na brneńskim Placu Wolności, wzruszyło mnie, że jest tam wspaniała fontanna, okrągłe kręgi w miedzi, na których są wyryte fragmenty wierszy Jana Skácela i Oldřicha Mikuláška. To jest ewenement chyba w skali światowej. Szalenie to jest sympatyczne. Stałem tam, siedziałem, robiłem sobie zdjęcia... Bo to jest dowód pewnej typowo morawskiej wyobraźni. Wyobraźni, która jest poważna, a równocześnie szalenie odkrywcza.

Ale znam Brno też z takich czasów, kiedy tu jeszcze dużo się mówiło o Františku Halasie, o Jiřím Mahenie, gdzie wychodziło pismo „Host do domu", w którym bywałem. Poznałem tam np. Milana Uhde, świetnego pisarza, który później zrobił się politykiem i nawet był marszałkiem Sejmu w RC. Teraz znam Ludvíka Štěpána, mojego tłumacza i przyjaciela. Chociaż raczej miałbym powiedzieć: przyjaciela i tłumacza – w tej kolejności. Więc przyjeżdżam tu często i chętnie. I mam do kogo i do czego przyjeżdżać.

To Ludvík Štěpán jest autorem tłumaczeń wierszy z pana najnowszego czeskiego wyboru. Rozumiem, że to nie jest pana pierwszy czeskojęzyczny tomik?

Nie, to jest moja trzecia już książka wierszy w czeskich tłumaczeniach... Pierwszy wybór wierszy – „Vypuštění skřivánka" – wydała Mladá Fronta. Potem ukazał się książka „Člověk zdvíhá břemena" – „Człowiek dźwiga ciężary"... Z tych nie jestem specjalnie zadowolony, nie będę zatem nawet wspominał tłumaczy... Natomiast Štěpán, który zna moje wiersze od dawna i którego wiersze ja kiedyś też tłumaczyłem, jakoś się do tej mojej poezji przybliżył i nagle się zrozumieliśmy. Sam to przyznał i teraz zrobił bardzo dobry wybór. No i świetnie te wiersze przetłumaczył. Jest tu zresztą sporo wierszy z takimi aluzjami czeskimi, niekiedy bezpośrednio dotyczących Czech. Np. wiersz poświęcony Emilovi Zátopkovi, z którym zresztą – i z jego żoną – się przyjaźniłem. Jestem zadowolony...

Podobnie jak Ludvík Štěpán, i pan bywał na Zaolziu. Był pan nawet członkiem jury w konkursie o Nagrodę Skrzydła Ikara. Jak pan wspomina wizyty nad Olzą?

Bardzo przede wszystkim żałuję, że skończył się konkurs „O skrzydło Ikara". Bo to była świetna sprawa, która łączyła poezję ponad granicami. Ten konkurs miał ogromne powodzenie, przychodziło sporo prac. Niestety, ustał na skutek trudności finansowych. Szkoda...

Jeśli jednak chodzi o Zaolzie, bywałem tam tylko podczas finału tego konkursu. Jakoś tak mniej mi się w wasze strony podróżowało.

Ale podobno pana dobrym przyjacielem jest zaolziański plastyk Bronisław Liberda?

No tak. Mam mnóstwo jego prac, które mi podarował, bywałem u niego w domu, a on u mnie, robiłem mu nawet wystawę w Bratysławie, kiedy byłem dyrektorem Instytutu Polskiego... Bronka wysoko cenię jako artystę, szanuję go, jego małżonkę i dzieci... Spędzaliśmy raz nawet razem – obie nasze rodziny – urlop nad morzem. Chętnie bym Bronka i jego rodzinę odwiedził. A przy okazji chętnie spotkałbym się także z zaolziańskimi poetami.

W takim razie serdecznie zapraszamy nad Olzę.

Rozmawiał: JACEK SIKORA

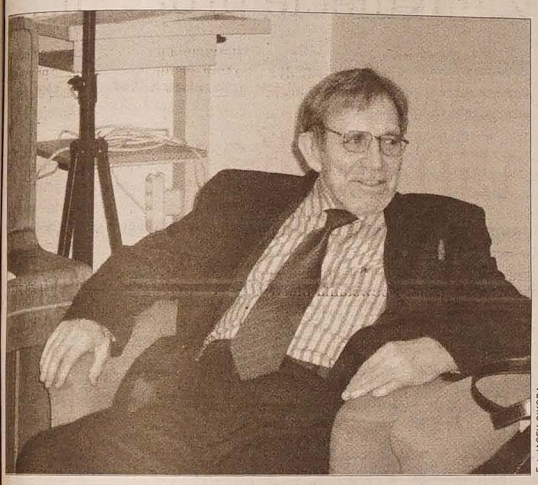

Fot. JACEK SIKORA

Marian Grześczak

Poprzez kulturę do wolności

W Wyższej Szkole Zawodowej „Kadry dla Europy" (WSZ KdE) w Poznaniu odbyła się w dniach 5-7 listopada br. trzydniowa międzynarodowa konferencja naukowa pn. „Drogi do wolności w kulturze Europy Środkowej i Wschodniej 1956-2006" . Współorganizatorem konferencji był m.in. Instytut Bohemistyki i Bibliotekarstwa Uniwersytetu Śląskiego w Opawie.

Tematem konferencji była przede wszystkim problematyka tzw. literatury drugiego obiegu. A jak podkreślił w swoim wystąpieniu rektor WSZ KdE, **prof. Bogusław Bakuła**, jej organizatorów zainspirowała konferencja pn. „Czeska i polska literatura drugiego obiegu", którą zorganizował opawski uniwersytet w 2002 r., a materiały z niej pojawiły się w specjalnej publikacji w 2004 r. Temat konferencji wzbudził ogromne zainteresowanie nie tylko wśród specjalistów zajmujących się tymi sprawami na co dzień, ale także wśród wielu polityków i literatów, którzy aktywnie uczestniczyli w tzw. kulturze nieoficjalnej, zarówno z krajów Europy Środkowej, jak i państw byłego Związku Radzieckiego. Spotkanie w WSZ KdE stało się też impulsem do powołania do życia ośrodka badań kultury niezależnej, „samizdatu" i opozycji antykomunistycznej. Warto nadmienić, że patronem honorowym poznańskiej WSZ KdE jest **Lech Wałęsa.**

Głównym współorganizatorem konferencji była Fundacja Wielkopolskie Archiwum Solidarności. Konferencję finansowo wsparli Minister Spraw Zagranicznych RP oraz Marszałek Województwa Wielkopolskiego, Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki i Fundacja Konrada Adenauera.

Swój udział z referatem zdeklarowało 60 osób, w trakcie konferencji głos zabrało 40 badaczy i publicystów z – oprócz Polski – Ukrainy, Białorusi, Czech, Słowacji, Węgier, Niemiec, Rosji. Obradom konferencyjnym przysłuchiwali się liczni uczestnicy: pracownicy i studenci WSZ KdE oraz Uniwersytetu Adama Mickiewicza, pracownicy Instytutu Pamięci Narodowej, pracownicy i współpracownicy Wielkopolskiego Archiwum Solidarności, posłowie, politycy, dziennikarze, artyści – w sumie niemal 180 osób.

Obradom konferencji towarzyszyła m.in. promocja książki „Dzień po dniu. Wznoszenie Pomnika Poznańskiego Czerwca 1956" autorstwa **Eugenii R. Dąbertowej** i **Marka Lenartowskiego**. W ten sposób organizatorzy pragnęli przypomnieć 50. rocznicę pierwszego dużego powstania antykomunistycznego w Polsce. Przy tej okazji swoimi wspomnieniami z powstania na Węgrzech z października 1956 r. podzielił się **prof. Tibor Žilka** z Uniwersytetu Konstantego Filozofa w słowackiej Nitrze.

Trudno tu omówić wszystkie referaty, które zabrzmiały na poznańskiej konferencji. Ograniczę się zatem do wymienienia głównych tematów: „Praktyczne i teoretyczne problemy kultury niezależnej", „Niezależna kultura – regiony" (w tej sekcji zabrzmiały referaty m.in. polskiego bohemisty **Leszka Engelkinga** o ołomunieckim morawskim „samizdacie" oraz **Libora Martinka** o drugim obiegu na północnych Morawach i Śląsku), „Niezależna literatura – powiązania", „Film, muzyka, teatr, literatura". Uczestnicy konferencji mogli też m.in. obejrzeć multimedialną prezentację „Twórczość w obozach dla internowanych" K. Stasiewskiego.

Nie pozostaje zatem nic innego, jak cieszyć się na pojawienie się publikacji z materiałami z konferencji.

LIBOR MARTINEK

Marionetki

FELIETON HALINY SIKORY

Sukienka

Marynka postanowiła kupić sobie sukienkę. Wszak sezon na bale za chwilę się rozpocznie, święta przed nami, a i Sylwestra jakoś przeżyć trzeba. Najpierw myślała, że na zakupy zabierze swojego Męża. Wszak oko jego wiele powiedzieć może. A na pewno będzie obiektywny i nie będzie zazdrościł, bo trudno sobie wyobrazić, by Mąż również chciał chodzić w sukience. Nie będzie się przecież zastanawiał, czy polecić kupno sukienki, czy też powiedzieć, że niemodna i jutro pójść kupić samemu. I z całą pewnością, nie będzie mu zależało na zeszpeceniu Marynki, bo przecież będzie się musiał z nią pokazać. Wykombinowała to sobie Marynka nieźle, więc szybko zagadała do Męża: „Muszym se kupić nowe szaty, pudziesz zy mnóm?"

„Dyć mosz ty fijołkowe, ty sóm piekne".

„Jo ni móm fijołkowych szatów".

„Mosz, taki ty, coś jich miała na ślub Zuzki kupióne".

„Tak ty nie sóm fijołkowe, ale bordowe. A dyć Zuzka posyła dziecka do szkoły, ty szaty uż majóm aspóń osiym roków. Jo potrzebujym nowe!" – postawiła na swoim Marynka.

„Tak se kup" – odpowiedział Mąż znad gazety.

„Ale jo chciała, cobyś szeł zy mnóm a pumóg mi wybrać". Marynka nie dawała za wygraną.

„A muszym?" Mąż chwytał się ostatniej deski ratunku. Ale na nic to mu się zdało, chciał, czy nie, w sobotę wcześnie rano Marynka go obudziła: „Stowej, jadymy na torg do Polski."

I pojechali. Pociągiem. Mąż zaspany, do konwersacji nieskory. Za to Marynka szczęśliwa jak nigdy w życiu, już w myślach widziała siebie przymierzającą kreację za kreacją. Doczłapali na miejsce, w pierwszym lepszym stoisku Marynka zobaczyła sukienkę cud. Pociągnęła więc Męża za sobą, ten myślami będąc jeszcze w łóżku, wcale się nie szarpał, tylko posłusznie stanął przed sukienką.

„No i co, podobo sie ci?" – zapytała Marynka, w duszy słysząc odpowiedź, że sukienka jest wspaniała i Marynka tak pięknie, młodo w niej będzie wyglądać. Usłyszała jednak tylko: „No, piekno".

W tym momencie podbiegła do niej sprzedawczyni. „Szaty pani szuko?" – zapytała specyficznym dialektem targowym „Dlo pani, to jo tu móm taki specjalne. Bo pani je troche szyrszo niż jo, pani tu ty se przymierzy". Marynka natychmiast straciła humor. Sprzedawczyni przyniosła jej bowiem do przymierzenia szare szkaradztwo w olbrzymie kwiaty. Marynka więc nieśmiało do niej, że ona by chciała przymierzyć te inne. Ale sprzedawczyni tak biegała, tak wychwalała: „Pani, to je najlepszo łatka, jakóm możecie znaleźć". Marynka nie rozumiała. „Jako łatka, jo nie chcym połotane szaty, jo chcym nowe" – kłóciła się ze sprzedawczynią. „No, łatka, jako materiał, dyć wy Czesi to tak mówicie, no nie?" „No tak" – odpowiedziała Marynka i już przymierzyła sukienkę i pokazała się w niej Mężowi. „I jak, podobo sie ci?"

„No, piekno" - odpowiedział Mąż i Marynka zrozumiała, że nawet gdyby w worku po kartoflach stanęła przed nim i tak by powiedział „no, piekno".

A sprzedawczyni zaraz, że obniży cenę sukienki, tylko Marynka musi kupić jeszcze buty. „Tam koleżanka ma na stoisku". I już jej nie było, by za chwilę się pojawić z nowymi butami. Troje trzymała w ręce. „A pani ma jakie cisło?" – zapytała.

Marynka znowu nie zrozumiała. „Cisło? Ważne chyba by nie cisło" – odpowiedziała szybko.

Za godzinę wychodzili już z Mężem z targu. Nieśli w torbach kawał słoniny, ryby w słoiku i oczywiście sukienkę, buty, no i krawat dla Męża, żeby pasował do sukienki Marynki.

Zbyt zadowolona Marynka nie była. W domu okazało się, że sukienka jest za krótka i jakaś taka dziwna. Buty wyjątkowo dopasowane. „Isto pudym na bal w tej bordowyjątkowo dopasowane. „Isto pudym na bal w tej bordowej" – pomyślała Marynka, chowając zakupy na dno szafy.

„Bo żeś miała iść zy mnóm. Jo by ci poradziła" – odpowiedziała jej Prezesowa, kiedy przyszła pooglądać nowy nabytek do szafy Marynki.

O gospodzie Pod Zieloną

W sobotę 10 listopada 1906 r. w Zukowie Dolnym zostali napadnięci przez nieznanych sprawców dwaj robotnicy jednej z fabryk cieszyńskich, **Wojnar** i **Krupa**. Bandyci ich powalili na ziemię i żądali od nich pieniędzy. W końcu jednak wystraszyli się dwóch przechodzących nauczycieli i uciekli. Obaj robotnicy weszli potem do gospody Pod Zieloną i opowiedzieli o tym karczmarzowi **Salomonowi Liebermannowi**. Liebermann miał na to prostą odpowiedź. Gdyby najpierw wstąpili do jego gospody, nic z tych rzeczy by się nie stało. O wydarzeniu tym napisała znana wówczas polska gazeta „Gwiazdka Cieszyńska".

W latach 70. i 80. XIX wieku gospodę Pod Zieloną prowadził **Paweł Morcinek**. To on właśnie w 1879 roku ofiarował działkę na nowo założony cmentarz dolnożukowski. W okresie międzywojennym właścicielem był syn Liebermanna, **Dawid**. Podczas gdy w gospodzie świadczono tradycyjne usługi restauracyjne, w sąsiednim budynku mieścił się dom publiczny. Gospodę kiedyś nazywano również Pod Zielonym Drzewem.

CZESŁAW GAMROT

Fot. CZESŁAW GAMROT

Gospoda Pod Zieloną w Żukowie Dolnym.

Głosik

Światowy Dzień Pluszowego Misia

Ludmiłka po ostatnich sennych przygodach z kotem zrobiła się jakoś strasznie nerwowa. Wszystko ją drażniło i denerwowało. Oprócz tego przestraszyć mógł ją nawet zwykły ołówek. A kiedy do redakcji wpadł Mateuszek z niesamowitą nowiną, Ludmiłka podskoczyła, jakby wilka przynajmiej zobaczyła. I zaczęła histerycznie piszczeć, jak to Ludmiłka. Całe szczęście Głosik przyzwyczajony do napadów histerii u Ludmiłki, szybko ją uspokoił.

– Ludmiłka, co się stało? Przecież grzecznie zapukałem, dzień dobry powiedziałem – Mateuszek nie mógł zrozumieć dziwnego zachowania koleżanki.

– To po kocim śnie. Za parę dni powinno minąć – wyjaśnił Głosik.

– Koleżanko, nie wystrasz się, bo za chwilę wejdzie Tymek – uprzedzał Mateuszek. I rzeczywiście, za chwilę coś zapukało do drzwi, drzwi powolutku się otworzyły, no i Ludmiłka znowu wpadła w szał. Nie ma co się dziwić. W drzwiach stał olbrzymi niedźwiedź. Kiedy Ludmiłka zaczęła krzyczeć, niedźwiedź pewnie też się wystraszył. Tylko że nie uciekał, a stał w miejscu i krzyczał. Co dziwne, krzyczał głosem Tymoteuszka. To wyprowadziło z równowagi Głosika, który natychmiast wojowniczo zawołał: – Ty straszny niedźwiedziu! Pożarłeś Tymka! Ja ci jeszcze pokażę! – i rzucił się na niedźwiedzia z nożykiem do otwierania kopert. Mateuszek co prawda jeszcze coś tam krzyczał, tylko że w hałasie i zamieszaniu, jakie teraz nastało, nie było słychać, co też Mateuszek krzyczał. Głosik dopadł niedźwiedzia i jął dźgać go nożykiem. Nagle zatrzymał się, bo zamiast krwi, z niedźwiedzia leciały trociny.

– Głosiku, on cię zabije! Uważaj – łkała Ludmiłka.

– Głosiku, zatrzymaj się! Nie rób tego! – ostrzegał Mateuszek.

A niedźwiedź cichutko kwilił. Trociny sypały się z niego i sypały. A niedźwiedź malał i malał. Został z niego już tylko kawałek materiału. Za nim stał nieszczęśliwy Tymoteuszek.

– Zniszczyłeś mojego Frania. Dlaczego? – pytał ze łzami w oczach – Franio towarzyszył mi od urodzenia. Dostałem go od taty.

– Kiedy ja nie chciałem, myślałem, że to niedźwiedź. To wszystko wina Ludmiłki, gdyby tak nie krzyczała, to zauważyłbym, że to zabawka – usprawiedliwiał się Głosik. Ludmiłka nic nie mówiła, tylko dalej łkała.

– Właśnie przyszedłem razem z Franiem, żeby ustalić, jak będziemy obchodzili Światowy Dzień Pluszowego Misia, który przypada na sobotę. I nie ma już Frania – Tymoteuszek rozkleił się do reszty.

Całe szczęście Ludmiłka szybko się otrząsnęła, zrozumiała, co się stało i ruszyła na pomoc Tymoteuszkowi, a zwłaszcza Franiowi.

– Chłopaki. Przestańcie się mazać i opowiadać niestworzone historię. Skoczę tylko po nitkę i igłę, zeszyję Frania. A wy w tym czasie pozbierajcie do jakiegoś worka trociny – powiedziała Ludmiłka i pobiegła po przybory do szycia. Za chwilę już była z powrotem.

– Chłopaki, a kto będzie zbierać trociny? – zapytała.

– Trociny potem się pozbierają, zobacz, Ludmiłka, co było w środku Frania – Głosik machał w górze butelką.

– Tam jest coś w środku! – zawołała Ludmiłka.

– No właśnie, list. Zaraz go wyciągniemy – chłopaki otworzyli butelkę i wyciągnęli list.

Miła siostro,

Na odwrocie listów, które do ciebie wysłałam, znajdziesz trzy zagadki. Wysyłam Ci jeszcze jedną. Choć i tak wątpię, że ją rozwiążesz. Zawsze byłam mądrzejsza od ciebie.

– Miła ta twoja ciotka to nie była – zwróciła uwagę Ludmiłka.

– Za to była bogata. Lepiej skoncentrujmy się na zagadce – odpowiedziały szybko krasnale. A mieli się na czym koncentrować, bo zagadka wcale prosta nie była. Jeżeli znacie rozwiązanie, to proszę wyślijcie naszym bohaterom. Obiecują podzielić się skarbem, kiedy już go znajdą. A oto zagadka:

Ma futerko zwierzak ten,
Na zimę zapada w sen.
Norę większą ma niż lis
Poznajcie się, oto...

KROPKA

Sen zajączka

Zasnął na półce
zając z ceraty.
Śni mu się może
listek sałaty.
A może łąka
i leśna ścieżka
tam, gdzie prawdziwy
zajączek mieszka...

Czesław Janczarski

Siedzi kotek w oknie

Siedzi kotek w oknie
i patrzy na pole.
– Nie pójdę na spacer,
w domu siedzieć wolę.
Nie przejdę po śniegu
bosymi łapkami.
Może mi kto kupi
buty z cholewami?

Czesław Janczarski

Miś Uszatek

Miś Uszatek w przyszłym roku będzie obchodził sześćdziesiąte urodziny. W roku 1957 wymyślili go grafik **Zbigniew Rychlicki** oraz pisarz **Czesław Janczarski**. Początkowo gościł w piśmie „Miś", którego był patronem. Później stał się bohaterem książek, tłumaczonych na wiele języków. Dopiero w 1975 roku pojawił się w telewizji. Do roku 1987 telewizyjne przygody Misia Uszatka miały 105 odcinków. Stworzono również serię krótkich filmów, w których Miś Uszatek zapowiadał programy na dobranoc. Powstały również dwa odrębne filmy z Uszatkiem w roli głównej. Przygody Misia Uszatka były pokazywane w 22 krajach! A czy wiecie, kto zaśpiewał tytułową piosenkę? Oczywiście aktor **Mieczysław Czechowicz**. Sympatyczny miś o klapniętym uszku opowiada na dobranoc ciekawe historyjki o swoich przyjaciołach. Do ich grona należą: leniwy Prosiaczek i jego mama, Królik oraz bliźniaki – Zające. Miś z kolegami psocą i bawią się w różne zabawy, a przy okazji uczą się, jak zachowywać się w gronie przyjaciół i wspólnie rozwiązywać problemy.

Coralgol

Coralgol mieszka w lesie i ma wielu przyjaciół wśród zwierząt. To oni często pomagają mu się wydostać z różnych tarapatów. A w te wpada dość często, bo jest nieco roztargnionym misiem i myśli przede wszystkim o zabawie. Ciągle spóźnia się do szkoły, fałszuje i nie umie liczyć. A czy wiecie, że brytyjskie dzieci oglądały takiego samego misia, jednak o imieniu Barnaby, natomiast kanadyjskie miały swojego Jeremy'ego?

Postać misia Coralgola została wymyślona przez Francuzkę, **Olgę Pouchine**, która w książeczkach dla dzieci opisała przygody sympatycznego pluszaka wędrującego po świecie. Wkrótce, kolejne perypetie bajkowej postaci dzieci mogły oglądać w telewizji - stało się tak za sprawą Tadeusza Wilkosza. Coralgol powstał na przełomie lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych w studio filmowym Se-ma-for w Łodzi. Pokazano w sumie 54 odcinki przygód Coralgola oraz 3 filmy pełnometrażowe.

Kubuś Puchatek

Po raz pierwszy sympatycznego misia poznali czytelnicy książek Allana Aleksandra Milne. Kubuś Puchatek mieszka w głębi Stumilowego Lasu wraz z Tygryskiem, Prosiaczkiem, Kłapouchym oraz swoim przyjacielem i doradcą Krzysiem. Bardzo lubi miód. Ma krótką pamięć i ciągle musi sobie coś przypominać.

Autor Kubusia Puchatka Allan Aleksander Milne urodził się w Londynie w 1882 roku. W 1921 roku Milne podarował swemu synowi na urodziny pluszowego misia ze sklepu Harrodsa w Londynie - to był właśnie Kubuś Puchatek. Przejęty narodzinami syna tata zabrał się do pisania dla niego książki. 14 października 1926 roku wydany został w Londynie "Kubuś Puchatek" („Winnie the Pooh"), a w roku 1928 „Chatka Puchatka". W 1997 roku mianowano go Ambasadorem Przyjaźni przy ONZ.

Rozwiązanie konkursu

Głosik, Ludmiłka i krasnale dziękują wszystkim, którzy pomagają im rozwiązać zagadki ciotki. Niezwykle pomocne okazały się listy słów zaczynających się od GRAB. Największą ilość, bo aż 25, przysłał do nas **Adam Ligocki** z ósmej klasy PSP Karwina Frysztat. Gratulujemy i informujemy, że w redakcji mamy przygotowaną nagrodę dla Adama.

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przesyłać można także pod e-mail: *info@glosludu.cz*, a w załączniku dopisać Głosik.

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI (94)

Karwina Stare Miasto I

XIX wiek to okres, kiedy w wielu miejscowościach obecnego Zaolzia rozpoczęto budować pierwsze budynki szkolne lub na izby lekcyjne zamieniano pomieszczenia w innych budowlach. Gmina Stare Miasto, która w 1949 r. weszła w skład Karwiny, nie stanowi pod tym względem wyjątku. Nauczanie rozpoczęto najpierw w prywatnym domu. Dzieci uczyła niejaka Żmudzina. Była to kobieta raczej prosta i bez fachowego wykształcenia, pomimo to bystra i zdolna podołać nałożonym na nią obowiązkom. W 1844 r. otwarto jedną klasę w jednym z lokalów gospody gminnej, mieszczącej się w centrum wioski. W ciasnym pomieszczeniu uczyło się aż 140 dzieci. Podczas gdy niektóre siedziały na długich drewnianych ławach, inne musiały z braku miejsca zająć miejsca na podłodze oraz na stopniu. W zaimprowizowanej szkole uczono od początku po polsku. Edukacja w tym nieodpowiednim dla uczniów pomieszczeniu trwała aż do 1890 r., kiedy w Starym Mieście wzniesiono nowy murowany budynek szkolny.

Budynek gospody gminnej z przełomu XVIII i XIX wieku służy nadal swemu pierwotnemu celowi.

CZESŁAW GAMROT

Fot. CZESŁAW GAMROT

Budynek gospody gminnej w Starym Mieście, gdzie w latach 1844 – 1890 jeden z lokali przeznaczono na izbę lekcyjną.

150 pieśni (97)

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMIEC

Stóń, syneczku, z rana

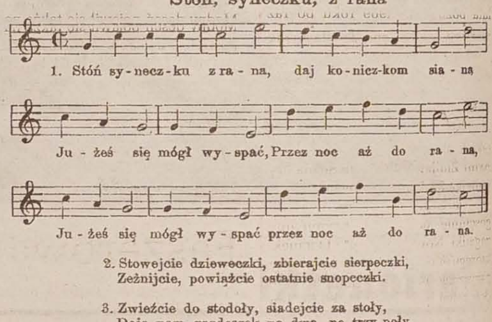

2. Stowejcie dzieweczki, zbierajcie sierpeczki,
Zeżnijcie, powiążcie ostatnie snopeczki.

3. Zwieźcie do stodoły, siadejcie za stoły,
Dają nam gazdoszek po dwa, po trzy poły.

4. A nasza gaździnka naleją nam winka,
I z makiem kołacza dają nam gaździnka.

Szynkareczko, szafareczko

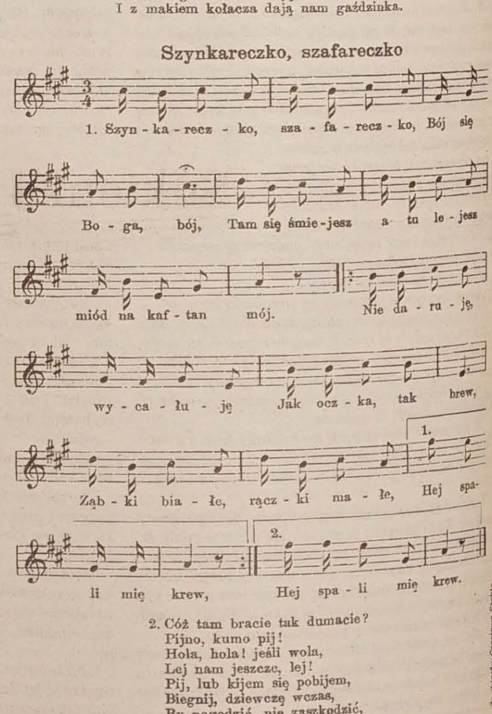

2. Cóż tam bracie tak dumacie?
Pijno, kumo pij!
Hola, hola! jeśli wola,
Lej nam jeszcze, lej!
Pij, lub kijem się pobijem,
Biegnij, dziewczę wczas,
By pogodzić, nie zaszkodzić,
Oblej miodem nas! —

Ze zbiorów Czesława Stebla

plotka

▲ We Wrocławiu w niedzielę zmarł **Zygmunt Bielawski**. Aktor zadebiutował epizodyczną rolą w 1964 r. w filmie „Agnieszka 46" Sylwestra Chęcińskiego. Był absolwentem łódzkiej szkoły filmowej. Potem zagrał w trylogii filmowej u Chęcińskiego: „Sami Swoi", „Nie ma mocnych", „Kochaj albo rzuć". Pracował też w teatrze. Od 1963 roku we wrocławskim Teatrze Polskim, w latach 1992 -1995 piastował funkcję dyrektora artystycznego Teatru im. Norwida w Jeleniej Górze. Od wielu lat ciężko chorował, ale walczył z chorobą i chciał powrócić na scenę. W lutym miał pojawić się podczas premiery nowego spektaklu Agnieszki Olsten.

♦ W warszawskim Multikinie wręczono coroczną nagrodę im. Zbyszka Cybulskiego. Konkursowe jury tym razem doceniło **Kingę Preis** za rolę Gosi w „Komorniku" Feliksa Falka. Już w kilka miesięcy po tragicznej śmierci Zbyszka Cybulskiego narodził się pomysł, aby pamięć wielkiego aktora uczcić coroczną nagrodą jego imienia, przyznawaną młodym aktorom wyróżniającym się wybitną indywidualnością. Dwa lata później, w 1969 roku po raz pierwszy ją wręczono. Trafiła do rąk Daniela Olbrychskiego. Odtąd stało się tradycją, że co roku konkursowe jury wybiera spośród nominowanych aktorów tego jednego jedynego. Kinga Preis znalazła się w gronie takich sław, jak: **Krystyna Janda, Artur Żmijewski, Dorota Segda** czy **Jadwiga Jankowska-Cieślak.**

♦ **Christina Aguilera** wystąpi gościnnie w serialu „Kryminalne zagadki Nowego Jorku". Odcinek, którego emisję zaplanowano na luty przyszłego roku, opowiada historię dręczonej przez męża kobiety. Ten temat jest bardzo bliski sercu piosenkarki, która dorastała w podobnej rodzinie a teraz aktywnie wspiera schronisko dla kobiet w swoim rodzinnym Pittsburghu. Ostatnio wokalistka wyraziła zgodę na ustawienie w londyńskim Muzeum Figur Woskowych jej podobizny. Piosenkarka dołączy wkrótce do swoich sławnych rywalek **Beyonce Knowles i Britney Spears**, które od dawna mają swoje figury u Madame Tussaud. **(k)**

Kolumnę przygotowała:
WANDA KULA

DO CODZIENNYCH CZYNNOŚCI – ZMYWANIA I SPRZĄTANIA, UŻYWAJ RĘKAWICZEK

Dłonie – twoja wizytówka

Nie możesz ich ukryć – używasz ich praktycznie przez cały czas, kiedy się witasz, mówią coś o Tobie drugiej osobie. Dłonie i paznokcie – bo o nich mowa - pokazują, czy dbasz o siebie, świadczą o twoim zdrowiu, ale także o stanie psychicznym, ujawniają wiek. Niestety, pielęgnacja dłoni często jeszcze bywa traktowana „po macoszemu".

Tymczasem dłonie potrzebują naszej troski. Skóra w tych miejscach jest bardzo delikatna i cienka, w zasadzie pozbawiona tłuszczowej podściółki oraz gruczołów łojowych, dlatego też szybko się przesusza. Dbaj więc o to, by po każdym myciu posmarować dłonie kremem nawilżającym. Najlepiej będzie od razu kupić kilka tubek kremu i trzymać je tam, gdzie najczęściej przebywasz, np. jedną w pracy, drugą w domu. Ponadto nie zapominaj o wcieraniu kremów odżywczych na noc, a od czasu do czasu warto nałożyć grubszą warstwę kremu oraz bawełniane rękawiczki – taka kuracja znakomicie wspomoże regenerację skóry dłoni.

Do codziennych czynności, takich jak zmywanie czy sprzątanie, używaj rękawiczek. Dłonie nie przepadają bowiem ani za detergentami, ani za chlorowaną wodą.

Pielęgnacja domowym sposobem. Twoje dłonie pokochają oliwę z oliwek oraz sok z cytryny. Ten ostatni nie tylko wspaniale wygładzi skórę, ale dodatkowo usunie też przebarwienia, natomiast 15-minutowa kąpiel dłoni w oliwie z dodatkiem kilku kropel soku przywróci skórze odpowiedni poziom nawilżenia. Ważne tylko, by po takiej kąpieli nie myć rąk, lecz osuszyć je np. papierowym ręcznikiem.

Warto wypróbować także kąpiel parafinową – kupioną w aptece parafinę wystarczy rozpuścić i na 15-20 minut zanurzyć w niej dłonie. Jeśli zaś brakuje ci czasu, a chcesz w szybkim tempie przynieść ulgę szczególnie spierzchniętym dłoniom, zanurz je na chwilę w mleku. Możesz również wypróbować domowy peeling: wystarczy, że łyżkę gruboziarnistej soli (albo cukru) rozpuścisz w oliwce do ciała (lub oliwie z oliwek) i taką mieszanką będziesz przez kilka minut nacierać ręce.

Gimnastyka to jest to! Często o tym zapominamy, ale dłonie również do tego, by pozostać w dobrej formie, potrzebują ćwiczeń. Gimnastyka w tym przypadku jest bardzo prosta. Możemy zaciskać dłoń w pięść i szybko otwierać, rozstawiać szeroko palce i przebierać nimi. Dobrym sposobem jest również trzymanie i zaciskanie z całej siły piłeczki czy też położenie dłoni na stole, podnoszenie po kolei wszystkich palców i wykonywanie nimi w powietrzu kółeczek. Ważne, by każde z tych ćwiczeń powtórzyć po ok. 10-15 razy przynajmniej kilka razy w tygodniu.

Dłoniom z pewnością spodoba się także odprężający masaż, najlepiej z wykorzystaniem relaksujących olejków. Podczas masażu dobrze jest zacząć od delikatnych ruchów czy wręcz głaskania dłoni i nie zapominać przy tym o czubkach palców. Pamiętajmy ponadto, że na dłoniach znajduje się szereg zakończeń nerwowych i punktów odpowiadających innym częściom naszego ciała, zatem taki masaż doskonale może wpłynąć w ogóle na nasze samopoczucie. **(PD)**

● MODA ● MODA ● MODA● MODA ●

Burberry – styl w kratkę

Moda jest kapryśna. Niełatwo utrzymać się wciąż na topie. Trendy pojawiają się i znikają „w kratkę" - na zmianę tracą i zyskują na aktualności. To, co było już „passe", w wielkim stylu wraca na wybiegi, a to, co najmodniejsze w danym momencie – za chwilę przestaje obowiązywać. Są jednak silne marki, które niczym wino – im starsze, tym lepsze. Burberry - najsłynniejsza kratka świata cieszy się niesłabnącą popularnością już od 150 lat.

W 1856 r. **Thomas Burberry** założył niewielki sklep w Hampshire w W. Brytanii. Opatentował nieprzemakalny materiał, z którego uszył przeciwdeszczowy płaszcz. Trencz w charakterystyczną kratkę noszony był nie tylko przez przeciętnych Anglików podczas deszczowej pogody, ale również przez oficerów brytyjskiej armii. Potem, w strojach Burberry najwybitniejsi podróżnicy zdobywali szczyty – wśród nich Roald Amundsen, pierwszy człowiek, który dotarł na Biegun Południowy. Słynna beżowo-czarno-czerwono-biała kratka stała się znakiem towarowym Burberry w 1924 roku.

W latach 30. kratka podbijała świat. Stała się symbolem klasycznego, angielskiego stylu i jakości na najwyższym poziomie. Płaszcze w modny deseń nosili najsławniejsi – Audrey Hepburn w „Śniadaniu u Tiffany'ego", Ingrid Bergman w „Casablance" i Peter Sellers w „Różowej panterze".

Świeżość do firmy wniosła Maria Rose Bravo, która wcześniej wyciągnęła z kryzysu inne marki. Pomysły nowej dyrektor okazały się być strzałem w dziesiątkę. Firma skierowała się ku młodszej klienteli. Projektanci, nie zapominając o klasycznych korzeniach, zaczęli zwracać uwagę także na modne akcenty. Burberry rozszerzyło asortyment o bieliznę, torby, portfele, okulary, obuwie i... inne części garderoby. Modny deseń pojawił się także na przeróżnych produktach wyposażenia wnętrz: pościeli, porcelanie czy kieliszkach.

Burberry przestało być lokalną, brytyjską firmą i z impetem wkroczyło na inne rynki. Dziś jedynie 10 proc. towarów Burberry`ego jest sprzedawanych w Wielkiej Brytanii. W ubiegłym roku Burberry pojawiła się także w Polsce. W warszawskim butiku sprzedawane są stroje dla mężczyzn, kobiet i dzieci, a także akcesoria, zapachy, linie zegarków i okularów słonecznych. **(k)**

Smacznego!

Faszerowana papryka

Pyszne, oryginalne danie, które może z powodzeniem służyć zarówno za przekąskę, jak i kolację.

SKŁADNIKI: 3 papryki, * czuszka * cebula * dymka * 2 ząbki czosnku * 3 łyżki oleju * 15 dag ryżu * 10 dag soczewicy * sól * pieprz * pół puszki kukurydzy * 0,75 l bulionu * 5 dag żółtego sera.

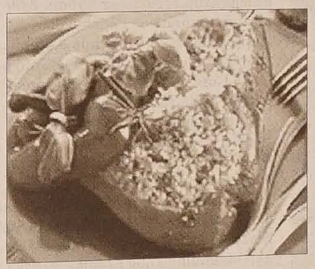

SPOSÓB PRZYRZĄDZANIA (czas przygotowania: 20 min.): Papryki przekroić na pół, usunąć nasionka, czuszkę i dymkę posiekać, cebulę i czosnek pokroić w kostkę. Wymieszać z kukurydzą, przyprawić, nałożyć do papryk, posypać serem, zapiekać ok. 20 min w 190°C. W garnku rozgrzać 2 łyżki oleju, wsypać warzywa, podsmażyć, dodać ryż i soczewicę, przesmażyć, podlać bulionem, ugotować. **(r)**

Warto Wiedzieć

Łazienka w kwiatach

Łazienka często wydaje się nam ostatnim miejscem, do którego możemy wprowadzić odrobinę zieleni. Nic bardziej błędnego. Dobrze poczuję się tam większość roślin doniczkowych. Dodatkowo kwiaty znakomicie podkreślą styl i charakter naszej łazienki, czyniąc ją bardziej przytulną. Brak okna wcale nie oznacza, że musimy zrezygnować z roślin w łazience. Możemy kupić odporne na brak światła gatunki i naprzemiennie stawiać je na parapecie okna i w głębi łazienki. Inne rozwiązanie to zainstalowanie lamp, które zastąpią naturalne światło. Najlepsze są energooszczędne świetlówki kompaktowe, ale możemy użyć także zwykłych świetlówek. To jednak dość kosztowny pomysł, bo lampy takie powinny być włączone przez przynajmniej 10 godzin na dobę.

Panujące w łazience ciepło i atmosfera przesycona parą wodną podziała uzdrawiająco na niemal wszystkie rośliny. Zwłaszcza zimą, kiedy rozgrzane w innych pomieszczeniach kaloryfery mogą im tylko zaszkodzić. W łazience możemy hodować rośliny: płożące (np. filodendron, bluszcz), krótko kwitnące (np. chryzantema, cyklamen, fiołek afrykański), krzewiaste (np. palmy), lubiące półcień (np. fittonia, alokazja), o dużych rozmiarach (np. filodendron). Wyjątek mogą stanowić jedynie kaktusy i inne rośliny przystosowane do życia na suchych terenach.

Pielęgnacja. Rośliny w łazience podlewamy i nawozimy zgodnie ze zwyczajowymi wymaganiami. Ze względu na dużą wilgotność możemy zrezygnować ze spryskiwania. Należy jednak zadbać o systematyczne zbieranie opadłych liści czy kwiatów, bo przy wysokim poziomie wilgotności szybko pleśnieją.

Ochrona. Pamiętajmy, że w łazience rośliny mogą mieć kontakt z substancjami chemicznymi, które im nie służą. Powinniśmy zadbać o to, aby stały z dala od miejsc rozpylania kosmetyków np. dezodorantów, które wywierają na nie szkodliwy wpływ. Jeśli zdecydujemy się ustawić doniczkę z rośliną przy zlewie lub na wannie, pamiętajmy, że może zostać zachlapana np. mydłem i należy ją jak najszybciej przetrzeć szmatką. **(r)**

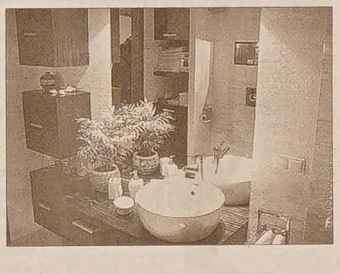

POTRAFIĄ IŚĆ NA KOMPROMIS I SĄ O WIELE BARDZIEJ TOLERANCYJNI

Wiele kobiet nie wyobraża sobie wspólnego życia z mężczyzną-równolatkiem, albo młodszym. Uważają, że jedynie związek ze starszym partnerem może dać im szczęście. Ich zdaniem, dojrzali mężczyźni lepiej odgadują pragnienia kobiet, potrafią iść na kompromis i są o wiele bardziej tolerancyjni.

Mój partner jest dużo starszy...

Czy dojrzałość zawsze idzie w parze z wiekiem? Wiele pań twierdzi, że tak, chociaż nie brak także przykładów na wiecznych nastolatków w skórze 40-letnich mężczyzn. Starsi mężczyźni wydają się kobietom nie tylko dojrzalsi emocjonalnie. Wielu z nich lata dodają uroku, stają się przystojniejsi, a siwizna dodaje im seksapilu. Niektórzy psychologowie twierdzą, że często pod pragnieniem bycia ze starszym mężczyzną kryje się podświadome poszukiwanie ojca, opiekuna, który zajmie się kobietą. Starszy mężczyzna lepiej rozumie otaczający go świat, potrafi się w nim odnaleźć. Rozumie także potrzebę stabilizacji, jaką ma większość kobiet. Nie uciekają przed założeniem rodziny, nie przeraża ich myśl o rodzicielstwie. Takie cechy doceni każda kobieta.

Starszy mężczyzna, jak twierdzi wiele pań, lepiej zna potrzeby kobiet. Także te seksualne. Kobieta lepiej czuje się w łóżku z dojrzałym mężczyzną, który ma duże doświadczenie i wie, jak sprawić największą rozkosz swojej kochance. Starsi mężczyźni mają, wbrew pozorom, mniejsze opory, potrafią szczerze rozmawiać o seksie. Potrafią także zrozumieć, kiedy kobieta mówi „nie" i chętniej spełniają jej marzenia, nie skupiają się wyłącznie na sobie.

Jednak związek ze starszym mężczyzną może także oznaczać konieczność wyrzeczeń. Często są to już ojcowie, którzy mają za sobą poważne związki. Nie każda kobieta umie pogodzić się z faktem, iż oprócz jej dzieci, w ich życiu będą także synowie czy córki jej męża. W ich życie wchodzi wtedy inna kobieta, matka jego dzieci. To także ma swoje konsekwencje we wspólnym życiu dwojga ludzi, w ich planach na przyszłość. Nierzadko zdarza się, że są wciąż żonaci, a sprawy rozwodowe mogą się ciągnąć w nieskończoność.

Starsi mężczyźni, chociaż sami mają często więcej do zaoferowania, są także bardzo wymagający. Chcą, aby ich kobiety także były dojrzałe i poważne, nie zawsze rozumieją potrzeby młodszych partnerek, które wciąż lubią „zaszaleć"; pobawić się na dyskotece czy iść do pubu z przyjaciółkami. Kobiety, które zrezygnowały ze związku z mężczyzną o kilka czy nawet kilkanaście lat starszym twierdzą, że zabierali im oni poczucie swobody. Brak im było w związku odrobiny szaleństwa, za dużo było planowania, równowagi i stabilizacji.

Dojrzały mężczyzna ma swoje przyzwyczajenia, które trudno zmienić. Nie są już tak elastyczni, nie chcą zmieniać swojego dotychczasowego życia, co może przeszkadzać przede wszystkim tym kobietom, które lubią podporządkowywać sobie partnerów. Dojrzałego mężczyznę trudniej „wychować".

Związek ze starszym mężczyzną może być trudny, ale z drugiej strony, co podkreślają kobiety mające partnerów w dojrzalszym wieku, przynosi o wiele więcej satysfakcji, daje ogromne poczucie bezpieczeństwa i pozwala kobiecie poczuć się jak prawdziwa kobieta. **(int)**

Telewizja

CZWARTEK 23 LISTOPADA

■ TVP 1

5.45 Europa bez miedzy **6.00** Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Wiadomości **8.35** Kawa czy herbata? **8.55** Był taki dzień 23 listopada **9.00** Listonosz Pat i zielona rakieta (s. anim.) **9.30** Domowe przedszkole **10.00** Teletubisie (s. anim.) **10.25** Kojak - Zwolnienie warunkowe (s.) **11.50** Agrobiznes (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.05** Kogutto (mag.) **13.30** Palenie zabija **13.55** Serca polskie - Ignacy Jan Paderewski **14.00** Zamki kresowe Rzeczypospolitej - Chocim, Okopy Św. Trójcy **14.15** Bezpieczny Internet - Spam **14.25** My, wy, oni **14.50** Był taki dzień 23 listopada **15.00** Wiadomości **15.10** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Recepty Jedynki - Szkielet **16.05** Moda na sukces (s.) **16.50** Budzimy do życia **17.00** Teleexpress **17.20** Na celowniku (mag.) **17.35** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.10** Pogoda dla kierowców **20.20** Zagubieni (film USA) **22.00** Misja specjalna (mag.) **22.30** Program firmowy **22.50** Łossskot! (pr. kultur.) **23.20** Kwadrans po jedenastej **23.44** Był taki dzień 23 listopada **23.50** Wsi moja sielska, anielska (film czeski) **1.30** Egzekutorzy **1.50** Był taki dzień 23 listopada.

■ TVP 2

5.25 Statek miłości (s.) **7.05** 10 minut tylko dla siebie **7.35** Niezwykłe ranki Marcina Ranka **8.05** Na dobre i na złe (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **11.05** Lokatorzy (s.) **11.35** McGregorowie - Trudna droga (s.) **12.40** Trudne dzieci (s.) **13.45** Allo, Allo (s.) **14.10** Europa da się lubić **15.05** Dr Quinn (s.) **15.55** Alfabet samorządowy P jak powiat **16.00** Panorama **16.15** Pogoda na piątek (s.) **17.05** Kopciuszek (s.) **17.40** Ulice kultury **17.55** Eksperyment życie **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **18.55** Jeden z dziesięciu (pr. rozryw.) **19.35** Zbyszek i Marta **20.05** Dziewczyna z Alabamy (film USA) **21.55** 997 (mag.) **22.30** Panorama **22.50** Biznes **23.20** Battlestar Galactica (film USA) **0.10** Rendez-vous ze śmiercią (film niem.) **1.40** Tajne akcje CIA (s.) **2.20** Nie do wiary (s.).

DZIEWCZYNA Z ALABAMY
Film USA, 2002, 110 minut
TVP 2, czwartek 23. 11., godz. 20.05
Reżyseria: Andy Tennant
Występują: Reese Witherspoon, Josh Lucas, Patrick Dempsey, Candice Bergen, Mary Kay Place, Fred Ward.

Melanie Carmichael jest utalentowaną nowojorską projektantką mody. Życie układa się jej jak w bajce, a do pełnego szczęścia brakuje tylko wystawnego ślubu. Wygląda jednak na to, że i ten cel zostanie osiągnięty, bo o rękę Melanie stara się młody, bogaty, świetnie zapowiadający się polityk, Andrew Hennings. Jest tylko jeden problem. Melanie wyjeżdżając z Alabamy, zostawiła tam męża ukochanego z czasów szkolnych. Nim więc poślubi księcia z Nowego Jorku, będzie musiała wrócić do miasteczka Pigeon Creek i uzyskać rozwód.

■ TV KATOWICE

6.35 Echa dnia **6.55** Telekurier **7.25** Książki z górnej półki **7.45** Aktualności **7.50** Kalejdoskop regionalny Bielsko-Biała **8.00** Bliżej natury **8.48** Gość dnia **9.00** Magazyn majsterkowicza **9.55** Reportaż Trójki **11.15** Gość dnia **11.45** Teleplotki **12.10** Integracja **13.00** W morzu tajemnic - Natura czy człowiek? **13.50** Nie udawaj Greka **14.15** To jest temat **14.45** Nic nie poczujesz (pr. art.) **15.00** Magazyn majsterkowicza **16.00** Studio senackie **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** 25 lat temu... **17.00** Všechno klape wszystko gra **17.50** Europieniądze **18.00** Aktualności **18.40** Ludzie i sprawy **19.10** Nadzieja Dzieci **19.20** Uwaga! Weekend! Informator kulturalny **19.50** TV Katowice zaprasza **20.00** Trzeci wymiar **22.15** Plus minus **23.15** Patrol 3 **23.40** Posiedzenie Senatu RP **0.15** Macierzyństwo w świecie zwierząt - Zostać matką (film austral.) **1.10** Wiele hałasu o nic (film ang.).

■ POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! **7.00** Roseanne (s.) **8.25** Gra w ciemno (teleturniej) **9.30** Halo! Kasa! (teleturniej) **10.15** Boston Public (s.) **11.15** Samo życie (s.) **11.50** Na zawsze razem (teleturniej) **12.50** Na wariackich papierach (s.) **13.55** Pierwsza miłość (s.) **14.40** Świat według Bundych (s.) **15.10** Daleko od noszy (s.) **15.45** Wydarzenia **16.10** Interwencja (mag.) **16.40** Oko na miasto **17.00** Gra w ciemno (pr. rozryw.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.05** Świat według Kiepskich - Matka jest tylko jedna (s.) **20.30** Fala zbrodni (s.) **22.35** Co z tą Polską? **23.40** Gorzka miłość (s.) **0.10** Na jeden temat... z Joan Rivers **0.40** Dziewczyny w bikini (quiz) **2.40** Nocne randki **4.10** BoomBox (pr. muz.).

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.00** AZ-kwiz Junior **9.30** Podróż po... (pr. cykl.) **10.00** Wiadomości **10.05** Rodzina Horáków (s.) **11.00** Wszystko party (talk show) **11.30** Ogród to zabawa (mag.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Ćwiczmy z TVC **13.40** Czy mnie zechcecie? (mag.) **14.00** Wiadomości **14.05** Pod pokrywką (mag.) **14.30** Sprawy kancelarii detektywistycznej „Ostrozrak" (s.) **15.30** Simpsonowie (s.) **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.30** Meduza (lista przeb.) **17.00** Sprawa dla reporterki (pr. publ.) **17.30** AZ-kwiz **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czeskie głowy **18.30** Mieszkać - to sztuka (mag.) **18.56** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **20.00** Oszuści (s.) **21.00** Przez nowy próg (pr. cykl.) **21.30** Bananowe rybki (talk show) **22.00** Poker (mag.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **22.55** Prognoza pogody, sport **23.05** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **23.10** Blues ze Staré pekárny (pr. muz.) **23.50** Magazyn historyczny **0.20** Krejča za bramą (dok.) **1.15** Kinobox **1.40** Simpsonowie **2.05** AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Zwierzęta doświadczalne (dok.) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz **11.55** Czeskie głowy **12.10** Reporterzy TVC (pr. publ.) **12.40** Przez nowy próg **13.05** Kultura w regionach **13.30** Historie żelaznej kurtyny (pr. cykl.) **13.55** Beniamin Kwiatek (s. anim.) **14.20** Labirynt (dla dzieci) **14.50** Nauka to zabawa (mag.) **15.15** Skarby świata (s. dok.) **15.30** Telewizyjny uniwersytet: František Janula **15.45** Prywatne muzea (mag.) **15.55** O języku czeskim **16.10** Planeta Nauka (pr. cykl.) **16.35** Zachmurzenie zmienne (pr. cykl.) **16.50** Klucz (mag.) **17.20** Kinobox (mag.) **17.45** Ćwiczmy z TVC **17.55** Wiadomości w języku migowym **18.00** Golf journal **18.20** Studio piłki nożnej: AC Sparta Praha - Ajax Amsterdam **20.35** Pamięć XX wieku (dok.) **21.35** Na pływalni z... (talk show) **22.00** Pandurango (s. dok.) **22.30** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **22.45** Klub Filmowy: Gosposia (film fr.) **0.10** Studio piłki nożnej: FC Slovan Liberec - Grasshoppers Zurich **1.50** Koncert z Senatu **2.30** Słowo na niedzielę **2.35** Golf journal.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Szpital Dobrej Nadziei (s.) **9.35** 20 000 mil podmorskiej żeglugi (film USA-austral.) **11.25** To morderstwo, napisała (s.) **12.25** Bianca – Droga do szczęścia (s.) **13.25** JAG (s.) **14.15** Lenssen i spółka (s.) **14.45** Dziewczyny Gilmore'a (s.) **15.45** Gliniarz i prokurator (s.) **16.45** Medicopter 117 (s.) **17.45** Kobra 11 (s.) **18.45** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.20** Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **22.10** TeleTele (pr. sat.) **22.50** Niedobra (film USA) **1.00** Szybka wygrana **1.55** Złotka.

■ PRIMA

6.20 St Tropez (s.) **7.20** Scooby i Scrappy Doo (s. anim.) **7.40** Szansa bez granic (pr. roz.) **8.30** Nieposkromiona Lucia (s.) **9.30** Dzika kotka (s.) **10.30** Lekarz z gór (s.) **11.30** Extra (mag.) **12.05** Siódme niebo (s.) **13.00** Krok za krokiem (s.) **13.30** E/R (s.) **14.30** Helicops (s.) **15.35** Diagnoza morderstwo (s.) **16.35** Sprawa dla dwu (s.) **17.50** 5 kontra 5 (teleturniej) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.25** Extra (mag.) **20.00** Więzy rodzinne (s.) **21.20** Rozbitkowie (reality show) **22.30** Zabójcze umysły (s.) **23.25** Specjaliści (s.) **0.30** Omen II (film br.) **2.25** Zapytaj o przyszłość.

PIĄTEK 24 LISTOPADA

■ TVP 1

5.45 Wielkie sprzątanie **6.00** Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Wiadomości skrót **8.35** Kawa czy herbata? **8.55** Był taki dzień 24 listopada **9.00** Snobs (film austral.) **9.25** Jedyneczka **9.55** Teletubisie (s. anim.) **10.25** Kojak (s.) **11.45** Agrobiznes (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.05** Faceci do wzięcia - Zakochany bałwan (s.) **13.30** Zagubieni (s.) **14.20** Wielki świat małych odkrywców - Jestem piękna! **14.40** AAAbsolutnie każdą pracę **14.50** Był taki dzień 24 listopada **15.00** Wiadomości **15.10** Zagubieni (film USA) **16.00** Moda na sukces (s.) **16.50** Teleexpress **17.10** Puchar Świata w Kuusamo - Konkurs drużynowy na skoczni HS 142 **19.15** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Alive: Dramat w Andach (film USA) **22.25** Ring (talk-show) **23.15** Jeszcze raz Pearl Harbor (film USA) **1.00** Był taki dzień 24 listopada **1.05** Słona róża (film pol.) **2.35** Był taki dzień 24 listopada.

JESZCZE RAZ PERL HARBOR
Film USA, 1980, 105 minut
TVP 1, piątek 24. 11., godz. 23.15
Reżyseria: Don Taylor
Występują: Kirk Douglas, Martin Sheen, James Farentino, Katharine Ross, Charles Durning, Ron O'Neal.

Warren Lasky zostaje oddelegowany na USS Nimitz, dowodzony przez kapitana Yellanda. Uczestniczący w manewrach w pobliżu Hawajów lotniskowiec dostaje się niespodziewanie w obszar tajemniczej burzy. Załoga z trwogą obserwuje szalejące radary i urządzenia łączności. Zdjęcia zrobione podczas lotu zwiadowczego wprawiają ich w jeszcze większe osłupienie. Baza marynarki wojennej Pearl Harbor wygląda tak samo, jak tuż przed atakiem Japończyków w 1941 roku.

SPRAWA MICHAELA CROWE'A
Kryminał USA/Kanada, 2002, 95 minut
TVP 2, piątek 24. 11., godz. 23.20
Reżyseria: Don McBrearty
Występują: Ally Sheedy, Mark Rendall, John Bourgeois, Hannah Lochner, Rosemary Dunsmore, Karl Pruner.

14-letni Michael Crowe jest podejrzany o zamordowanie siostry. Policja, podczas trwającego dwa dni przesłuchania, stara się złamać chłopca i zmusić go do przyznania się do winy. Funkcjonariusze przedstawiają mu fałszywe dowody, obiecują opiekę i pomoc. Straszą wieloletnim więzieniem, jeśli będzie trwał w uporze. Udręczony nastolatek, który powtarza, że jest niewinny, zgadza się spełnić ich żądania i powiedzieć to, co chcą usłyszeć. Wówczas państwo Crowe zostają powiadomieni, że syn przyznał się do winy. Zaczynają się przygotowania do procesu.

■ TVP 2

5.25 Statek miłości (s.) **7.05** 10 minut tylko dla siebie **7.35** Niezwykłe ranki Marcina Ranka **8.05** Na dobre i na złe (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **11.00** Alfabet samorządowy R jak referendum **11.05** Lokatorzy (s.) **11.30** McGregorowie - Wielkie wesele (s.) **12.35** Będę modelką (film USA) **13.20** Allo, Allo (s.) **13.50** Super czy talent mówią gwiazdy **14.00** ...z Mazurskiej Nocy Kabaretowej **14.10** Dubidu (pr. muz.) **15.05** Dr Quinn (s.) **16.00** Panorama **16.20** Polskie drogi - Rocznica (s.) **17.55** Eksperyment życie **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **19.00** Matrix, czyli 1000 kabaretowych światów **20.00** Podróże z żartem - Tajlandia **21.05** Tygodnik Moralnego Niepokoju **21.35** Pogoda na piątek (s.) **22.30** Panorama **22.50** Biznes **23.20** Sprawa Michaela Crowe'a (film USA) **0.55** Wiedźmin - Rozdroże (s.) **1.50** Raz Dwa Trzy najzdrowsze kawałki.

■ TV KATOWICE

6.30 Trzeci wymiar **7.25** Książki z górnej półki **7.45** Aktualności **7.50** Kalejdoskop regionalny Rybnik **8.00** Historia zapisana w lasach **8.05** Z życia Kościoła **8.48** Gość dnia **9.00** Mistrzowie gitary **9.55** Reportaż Trójki **10.45** Gość dnia **11.00** Trzeci wymiar **12.10** Niezła jazda **13.00** Rozmówki wschodniograniczne **13.50** Wierzę, wątpię, szukam **14.15** To jest temat **14.45** Malarstwo bez granic **15.00** Mistrzowie gitary **15.55** To jest temat **16.10** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Ślązaka portret własny **17.00** Magazyn kulturalny **17.50** Kronika miejska Katowice **18.00** Aktualności **18.40** Trójwymiar (mag.) **19.10** Śląsk jest piękny - Gawęda Marka Szołtyska **19.30** Made in Silesia **19.50** TV Katowice zaprasza K **20.00** Telekurier **20.10** Niezła jazda **21.00** Echa dnia **21.45** Aktualności **22.15** Plus minus **23.15** Uwierz w dokument **0.15** Prawda o kobietach... i o ich sukcesach (film ang.) **1.05** Manchester United w blasku chwały (film USA) **2.30** Wiele hałasu o nic (film ang.).

■ POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! **7.00** Roseanne (s.) **8.25** Gra w ciemno (teleturniej) **9.30** Halo! Kasa! **10.15** Zamieńmy się żonami (s.) **11.15** Samo życie (s.) **11.50** Na zawsze razem (teleturniej) **12.50** Na wariackich papierach (s.) **13.55** Pierwsza miłość (s.) **14.40** Rodzina zastępcza plus **15.45** Wydarzenia **16.10** Interwencja (mag.) **16.30** Exclusive **17.00** Gra w ciemno **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Syn prezydenta (film USA) **21.40** Zabójcza głębia (film USA) **23.40** Nieustraszeni (s.) **0.40** Dziewczyny w bikini (quiz) **2.40** Nocne randki **4.10** BoomBox (pr. muz.).

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.00** Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) **9.15** Ranczo pod Zieloną Siódemką (s.) **9.45** Czy mnie zechcecie? (mag.) **10.00** Wiadomości **10.05** Piękny czas (film czes.) **12.00** Wiadomości **12.30** Kolory życia (mag.) **13.30** Bananowe rybki (talk show) **14.00** Wiadomości **14.05** Nasza wieś (mag.) **14.25** Program dla miłośników muzyki dętej **15.00** Czarne owce (pr. publ.) **15.30** Willy Fog w 80 dni dookoła świata (s. anim.) **16.00** Wiadomości **16.05** Tykadło (dla młodzieży) **16.35** Niefortunna czarownica (s.) **17.00** Nie mam pracy (pr. cykl.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czeskie głowy **18.30** Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) **18.56** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **20.00** Ostatni sezon (s.) **21.05** 13. komnata Dušana Kleina **21.40** Talk show Jana Krausa **22.30** Wydarzenia, komentarze **22.55** Prognoza pogody, sport **23.05** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **23.10** Ally McBeal (s.) **23.50** Fabio Montale (s.) **1.20** Pod pokrywką **1.45** AZ-kwiz **2.10** Styl.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.35** Natropie (mag. krym.) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.55** Czeskie głowy **12.00** Euronews **12.25** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **12.40** Sprawa dla ombudsmana **13.00** Exit 316 (mag.) **13.20** Klocki (dla dzieci) **13.30** Bajka **14.30** Meduza (lista przeb.) **15.05** Pamięć XX wieku (dok.) **16.00** Przygody nauki i techniki **16.30** Kamera w podróży (pr. cykl.) **17.25** Poradnik zdrowotny **17.35** Babilon (mag.) **18.00** Musicblok (mag.) **18.30** Styl (mag.) **18.55** Stop **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Magazyn Ligi Mistrzów **19.30** Brońmy się! (mag.) **19.45** Euronews **20.00** Cudowna planeta: Życie ssaków wg Davida Attenborough (pr. cykl.) **20.50** Piękne zguby (talk show) **21.20** U nas w Europie (mag.) **21.50** TVC Live: Michal Pavlíček (koncert) **22.50** Black Books (s.) **23.15** Gorączka letniej nocy **0.40** Carla Bley (dok. muz.) **1.30** Oszuści (s.) **2.20** Świat książek.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Szpital Dobrej Nadziei (s.) **9.35** Tam gdzie serce (film niem.) **11.20** To morderstwo, napisała (s.) **12.20** Bianca - Droga do szczęścia (s.) **13.20** JAG (s.) **14.45** Dziewczyny Gilmore'a (s.) **15.45** Gliniarz i prokurator (s.) **16.45** Medicopter 117 (s.) **17.45** Kobra 11 (s.) **18.45** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Harry Potter i komnata tajemnic (film koprod.) **23.15** Noc nietoperzy (film USA) **1.05** Brygada (s.) **2.35** Szybka wygrana.

■ PRIMA

6.20 St Tropez (s.) **7.20** Scooby i Scrappy Doo (s. anim.) **7.40** Szansa bez granic (pr. roz.) **8.30** Nieposkromiona Lucia (s.) **9.30** Dzika kotka (s.) **10.30** Lekarz z gór (s.) **11.30** Extra (mag.) **12.05** Siódme niebo (s.) **13.00** Krok za krokiem (s.) **13.30** E/R (s.) **14.30** Helicops (s.) **15.35** Diagnoza morderstwo (s.) **16.35** Sprawa dla dwu (s.) **17.50** 5 kontra 5 (teleturniej) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.25** Extra (mag.) **19.50** Losowanie loterii Euromiliony **20.00** Moja „kochana" teściowa (reality show) **21.10** Szalejl (pr. roz.) **22.25** Złoto pustyni (film USA) **0.35** Losowanie loterii Euromiliony **0.50** Ostatnia ofiara (film USA) **2.25** Zapytaj o przyszłość.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dnia 24. 11. 2006 obchodzi 80. urodziny

pan MIROSŁAW WAJDA

z Wierzniowic

Z tej okazji serdeczne życzenia zdrowia, szczęścia i radości ze śpiewania w chórze Lutnia składają żona i córki z rodzinami. Najmłodszy wnuk Mareczek oraz prawnuki Anetka, Dawidek, Filipek, Arturek i Adamek przesyłają buziaka. RK-198

Dnia 24. 11. 2006 obchodzą Złote Wesele nasi Kochani Rodzice

państwo AURELIA i PAWEŁ SZKUTOWIE

z Trzycieża

Z tej okazji składamy im serdeczne życzenia jeszcze wielu wspólnych lat w zdrowiu i wzajemnej miłości. Córki Halina i Grażyna z rodzinami. GL-591

Z okazji mego jubileuszu życiowego otrzymałam wiele życzeń, kwiatów i podarunków. Wszystkim osobom i organizacjom za uświetnienie mych urodzin jak najserdeczniej dziękuję

Olga Orszulik GL-582

Dyrekcja SP i przedszkola w Orłowej Lutyni tą drogą pragnie podziękować **wszystkim rodzicom** za ofiarną pomoc przy sprzątaniu i przeprowadzce przed i po remoncie naszej szkoły. Podziękowania należą się również **całemu personelowi** za ogromny wkład pracy przy uporządkowaniu szkoły. GL-584

Dzisiaj obchodziłbyjubileusz 80-lecia urodzin nasz Drogi

śp. ERIK ROBOSZ

z Darkowa, zamieszkały w Suchej Górnej

zaś w dniu 14 września minęła 2. rocznica Jego zgonu. O chwilę wspomnień prosi żona z rodziną. RK-199

Odszedłeś, ale w sercach naszych pozostałeś nadal.

Dnia 24. 11. przypada 1. smutna rocznica zgonu naszego Drogiego

śp. EWALDA WITALI

O ciche wspomnienie prosi żona Anna, syn Romuald z rodziną i córka Jolanta z rodziną. GL-578

W tej ziemi wyrosłem, ta ziemia mnie karmiła,
Tej ziemi służyłem, w tej ziemi odpocznę.

W głębokim żalu pogrążeni podajemy smutną wiadomość, że dnia 19. 11. 2006 zmarł w wieku 75 lat nasz Ukochany Mąż, Ojciec, Dziadek, Teść, Szwagier i Wujek

śp. EDWIN LAZAR

zamieszkały w Trzyńcu

Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się 24. 11. 2006 o godz. 14.30 z kościoła rzymskokatolickiego w Trzyńcu na miejscowy cmentarz. Zasmucona rodzina. GL-585

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Auta (23, 24, godz. 15.30); „Ro(c)k podvraťáků" (23, 24, godz. 17.45, 20.00); **Reflex**: Infiltracja (24, godz. 17.00, 20.00); **Ex**: Kobieta w błękitnej wodzie (23, 24, godz. 19.00); **CZ. CIESZYN – Central**: Trembling Before G-d (23, godz. 18.30); „Prachy dělaj člověka" (24, godz. 17.00); Marta (24, godz. 19.00); **TRZYNIEC – Kosmos**: Infiltracja (23, 24, godz. 17.30); Propozycja (23, 24, godz. 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum**: Niania (23, 24, godz. 15.30); „Ro(c)k podvraťáků" (23, 24, godz. 17.45, 20.00); **CIESZYN – Piast**: Ja, ty i on (24, godz. 17.45); Przysięga 23, godz. 17.00); **BYSTRZYCA**: Dziecko (24, godz. 19.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piąte, godz. 18.20.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: 19.00, nie: 18.30.

Co w terenie

UWAGA DYRYGENCI I CHÓRZYŚCI – ZŚM zaprasza w dniach 24-26. 11. na **warsztaty edukacyjno-artystyczne chórów polskich w RC** do Cz. Cieszyna. Program: 24. 11. w godz. 18-20.30 w Teatrze w sali prób C (wejście przez portiernię), 25. 11. w godz. 9-13 w Kongresie Polaków - sala konferencyjna, 26. 11. koło godz. 10.45 - wspólny śpiew po nabożeństwie w kościele ewangelickim na Niwach. Udział biorą zainteresowani chórzyści i dyrygenci z całego Zaolzia. Zajęcia prowadzą: Elżbieta Wtorkowska (emisja głosu), Grażyna Ney (akompaniament) i Przemysław Pałka (dyrygentura).

PTTS „BŚ" – zaprasza swych członków i sympatyków 25. 11. od godz. 13.30 do sali MK PZKO w Mostach na tradycyjne zakończenie sezonu turystycznego. Zakończenie sezonu jest połączone z obchodami jubileuszu 15. rocznicy reaktywacji PTTS „Beskid Śląski". Tel.: 732 175 618, 596 311 685.

RYCHWAŁD – MK PZKO zaprasza członków i sympatyków 26. 11. o godz. 15.30 do Domu PZKO na wieczór świetlicowy z prelekcją „O Grecji" oraz inne wspomnienia z wakacji (Francja, Chorwacja).

ORŁOWA – zarządy MK PZKO Orłowa Miasto, Łazy i Poręba zapraszają 25. 11. o godz. 15.00 do świetlicy w Orłowej Porębie na prelekcję pani Danuty Ondruch pt.: „Henryk Sienkiewicz – mistrz słowa" połączoną z wystawą i sprzedażą polskiej książki oraz Kalendarza Śląskiego.

ŁYŻBICE WIEŚ – zarząd MK PZKO zaprasza członków i sympatyków 25. 11. o godz. 16.00 do świetlicy MK PZKO na koncert kapeli „Oldrzychowice".

CZ. CIESZYN – MK PZKO Park Sikory zaprasza członków i sympatyków Koła na prelekcję grupy turystycznej „Gorole" pt.: „Kamczatka - Ziemia na końcu świata" 24. 11. o godz. 18.00 do salki przy ulicy Tovární 23 w Cz. Cieszynie.

SKRZECZOŃ – MK PZKO zaprasza 25. 11. o godz. 15.30 do Domu PZKO na tradycyjne obchody Miesiąca Oświaty, Książki i Prasy. W programie kiermasz książek oraz audiowizualna prelekcja grupy turystycznej „Gorole" pt.: „Kamczatka – Ziemia na końcu świata".

HAWIERZÓW MIASTO – Klub Emerytów zaprasza na spotkanie klubowe w czwartek 23. 11 o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

Koncerty

CHÓR NAUCZYCIELI POLSKICH – zaprasza na koncert z okazji 25-lecia pracy dyrygenckiej prof. Alojzego Suchanka z ChNP 26. 11. o godz. 15.00 do Domu Kultury na „Strzelnicy" w Cz. Cieszynie. Wystąpią: ChNP oraz soliści Natalia Bajger, Alojzy Kaleta i Wanda Miech.

Oferty

SPRZEDAM DOBRĄ KROWĘ po 3 cielętach, 2 miesiące zapłodniona, obsługiwana el. dojarką. Tel. 558 358 703. GL-586

SPRZEDAM TANIO maszynę do szycia Minerva - nożna oraz wagę „decimálka". Kontakt 558 732 482 (wieczorem). GL-573

Zagraniczna firma handlowa

poszukuje

Pracownika administracyjnego

Wymagania:

- aktywna znajomość jęz. polskiego oraz niemieckiego
- wykształcenie średnie z maturą

Miejsce pracy:

- Ostrava - Mariánské Hory

Kontakt: tel. 737 645 396, 595 626 950

E-mail: ***marian@krohmstahl.net*** GL-575

DOMY RODZINNE – sprzedaż

Dom rodzinny w Cz. Cieszynie - centrum, 6+2, podpiwniczony, sieć inż., po rekonstrukcji, odpowiednie jako siedziba firmy. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.

Dom rodzinny w Trzyńcu Cz. Puńcowie, spokojne miejsce z widokiem na Beskidy, dobry dojazd. Cena 2,3 mil. Kc. 777 077 277.

Chatka ogrodowa w Trzyńcu Podlesiu, w bardzo dobrym stanie, w spokojnej okolicy. Cena 650 tys. Kc. 777 077 277.

Murowany ogrodowy budynek w Cz. Cieszynie, 1+1, podpiwniczony, dobra dostępność. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

GARAŻE – sprzedaż

Garaż w Cz. Cieszynie, ul. U Mlékárny. Cena 105 tys. 777 074 552.

OBIEKTY KOMERCYJNE

Obiekt komercyjny z parcelą w Cz. Cieszynie – Žuków G., suterena ok. 140 m², parter z wystawą sklepową ok. 270 m², dobry dojazd, parking, rampa. Możliwość wynajęcia części obiektu. Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

Oferujemy kancelarie różnej wielkości w centrum Cz. Cieszyna. 777 077 277.

PARCELE

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów. 606 757 577.

MIESZKANIA – oferty

Mieszkanie 1+1, Cz. Cieszyn – Osiedle ONV, spokojne miejsce blisko centrum. Zniżka! Cena 405 tys. Kc. 777 077 277.

Mieszkanie własnośc. 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Frýdecká, po rekonstrukcji. Cena 675 tys. Kc. 777 077 277.

Mieszkania 2+1, Trzyniec Łyżbice, ul. Kopernika. Cena do negocjacji 610 tys. Kc. 777 077 277.

Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkania w Cz. Cieszynie centrum. 777 077 277.

Potrzebują państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

CZERNEK

Oferuje:
Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

GL-011

AFIN BROKERS a.s.

Wiodący podmiot na rynku papierów wartościowych w Republice Czeskiej, AFIN BROKERS S.A, działający na rynkach kapitałowych w USA, Anglii, Niemczech, Republice Czeskiej, Polsce i na Węgrzech aktualnie sukcesywnie przygotowuje się do wejścia na rynek polski. Poza Pragą i Brnem mamy kancelarie także w Bratysławie, Koszycach oraz Budapeszcie. Z tego powodu

poszukujemy mówiących po polsku ludzi na stanowisko:

BROKER – DOM MAKLERSKI

Państwa pracą będzie:

- pośrednictwo w zakresie kupowania i sprzedaży akcji
- doradztwo w zakresie obrotu papierami wartościowymi
- analiza rynków finansowych
- komunikacja z klientami
- spotkania handlowe

Oczekujemy:

- język polski na bardzo dobrym poziomie
- przynajmniej podstawową znajomość języka czeskiego
- średniego, wyższego wykształcenia (odpowiednie także dla absolwentów)
- komunikatywności oraz zainteresowania rynkami kapitałowymi
- zainteresowania dalszym kształceniem się oraz zamiaru bycia skutecznym specjalistą
- pracowitości oraz wytrwałości

Oferujemy:

- zaplecze jednej z największych spółek maklerskich w Republice Czeskiej
- pracę w młodym zespole
- możliwość rozwoju zawodowego
- ponad standardowe wynagrodzenie
- możliwość szybkiego awansu na pozycje menedżerskie w Polsce
- dla kandydatów spoza Pragi zapewnimy miejsce zamieszkania w Pradze

Na Państwa pisemne oferty w formie typowego standardowego życiorysu zawodowego z radością oczekujemy pod adresem poczty elektronicznej: *martin.kortanek@stockmarket.cz*

Kontakt:
AFIN BROKERS, a. s.
Lomnického 9, 140 00 Praha 4
http://www.stockmarket.cz
Ing. Martin Kortánek – *martin.kortanek@stockmarket.cz*
GSM +420 603 821 101
TEL. +420 242 454 099
FAX +420 242 410 750

GL-589

AAA AUTO

Jesteś komunikatywny i masz talent do sprzedaży? Szukasz ciekawego miejsca? Właśnie ukończyłeś wyższą uczelnię lub szkołę średnią i chcesz rozpocząć pracę tam, gdzie jest szansa rozwoju fachowego? Podejmij pracę w jednej z firm odnoszących największe sukcesy na czeskim i środkowoeuropejskim rynku.

KONSULTANT MIĘDZYNARODOWEJ INFOLINII

Zakres obowiązków:

- komunikacja z polskimi, czeskimi lub słowackimi klientami podczas podawania informacji i uzgadniania sprzedaży i skupów samochodów

Oferujemy:

- szybki awans zawodowy
- możliwość bezpłatnego zakwaterowania w Pradze
- perspektywę samochodu służbowego
- pracę w klimatyzowanym call centrum
- motywujący system nagradzania

Oczekujemy:

- doskonałą znajomość języka polskiego/węgierskiego i czeskiego (lub słowackiego)
- zdolności komunikacyjne i handlowe
- dyspozycyjność czasową
- odporność na stres

PRACOWNIK SKUPU SAMOCHODÓW

Zakres obowiązków:

- śledzenie trendów rynkowych
- skup samochodów
- rozmowy handlowe
- kontrola stanu technicznego samochodów
- jazdy próbne

Oferujemy:

- przyjemne środowisko pracy – przyjacielski zespół – wyszkolenie oraz możliwość fachowego rozwoju
- atrakcyjne wynagrodzenie wg uzyskanych wyników
- perspektywa samochodu służbowego

Oczekujemy:

- chęć podróżowania po naszych filiach
- rozeznanie w przemyśle samochodowym oraz wiadomości techniczne o samochodach
- elastyczność
- warunkiem prawo jazdy
- komunikatywna znajomość języka polskiego atutem

Życiorysy prosimy nadsyłać pod *jobs@aaaauto.cz* lub dzwonić bezpośrednio pod 283 060 241. Prosimy nie zapomnieć dołożyć zgodę na opracowanie danych osobowych. Więcej informacji włącznie z możliwym brzmieniem zgody można znaleźć na *www.aaaauto.cz.*

GL-587

głos LUDU

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. ✦ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn 737 01 ✦ Redaktor naczelny Beata Schönwald, *schonwaldova@glosludu.cz* ✦ Sekretarz redakcji Kazimierz Santarius ✦ Redaktor sportowy *bittmar@glosludu.cz*, 596 612 346 ✦ Redaktorzy terenowi ✦ *kulova@glosludu.cz* ✦ *radlowska@glosludu.cz* ✦ *sikoraj@glosludu.cz* ✦ Telefony sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, e-mail: *info@glosludu.cz* ✦ *www.glosludu.cz* ✦ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty. ✦ Dostawę prenumeratorom prowadzi spółka Mediaservis, s.r.o., Abocentrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, Brno 659 51 ✦ zamówienia – tel: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: *abocentrum@mediaservis.cz* ✦ reklamacje – tel.: 800 800 890 ✦ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. ✦ Druk: Ringier Print, s.r.o., Ostrawa ✦ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania. ✦ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

Z redakcyjnej Poczty

Koła PZKO pod Godulą

Koła PZKO Obwodu Gnojnickiego należą do mniejszych co do liczby członków, lecz co do aktywności z pewnością nie pozostają w tyle. Do imprez urządzanych w poszczególnych Kołach należą - oprócz zebrań - tradycyjne bale, smażenie jajecznicy, Dzień Matki, Dzień Dziecka, różne wycieczki, opiekanie kiełbasek czy też pieczenie placków, spotkania z kolędą, prelekcje. Często organizowane są brygady. Corocznie odbywają się też ciekawe wspólne imprezy wszystkich Kół tego obwodu.

Organizatorem tegorocznych imprez obwodowych było MK PZKO Rzeka. Tradycją stały się turystyczne spotkania na Goduli - „Śladami Złotogłowca". Dla uczestników przygotowywane są zawsze ciekawe kwizy, szukanie skarbu (dla dzieci i dorosłych), wspólna gawęda przy ognisku, nagrody. Pod koniec października spotkało się też ponad 50 pezetkaowców z 6 Kół (Ligotki Kameralnej, Gnojnika, Rzeki, Śmiłowic, Trzanowic i Trzycieża), by pograć w kręgle. Śmiechu było co nie miara podczas całego turnieju. Jak przystało na dobrych organizatorów - rzeczanie pierwszeństwo zostawili gospodarzom. Pierwsze miejsce zajęła więc Ligotka Kameralna, drugie Trzycież, a trzecie Gnojnik. Spotkanie zostało zakończone wręczeniem nagród oraz pieśnią.

Te wspólne imprezy cieszą się coraz większą popularnością. Zainicjowane przed laty spotkania są kontynuowane i uczestniczy w nich nieraz kilka generacji pezetkaowców, tworząc jedną wielką rodzinę. **JOANNA SZPYRC**

Sześćdziesięcioletni »pierwszoklasiści«

W sobotę 21 października br. w restauracji „Zacisze" w Łąkach spotkali się „pierwszoklasiści", czyli 17 uczniów 1. klasy Polskiej Szkoły Podstawowej w Łąkach w 1952 roku, żeby wspólnie obchodzić jubileusze życiowe. Była to wspaniała myśl łączan, żeby spotykać się we wiosce, w której się urodziliśmy, spędziliśmy lata dzieciństwa i młodości. W naszym szóstym z kolei spotkaniu uczestniczyła również nasza nauczycielka Mgr Wanda Chmielowa (Lauko), która uczyła nas w 2. klasie. Atmosfera była miła i uroczysta. Wspominaliśmy, śpiewali, czytali i uzupełniali kronikę (kronikarzem jest Tadek Kołatek). Szkoda tylko, ze Janka i Bronek już nie mogli być z nami... Podziękowania należą się zaś naszym organizatorom Jankowi i Stasiowi za to, że zawsze o nas zadbają i już się cieszymy na kolejne spotkanie „pierwszoklasistów" za dwa lata.

Warto dodać, że w ciągu naszych lat szkolnych dyrektorami podstawówki w Łąkach byli Edward Pawlik, a później Wiktor Duda, uczyli nas E. Pawlik, W. Lauko i Danuta Morys (Friedelowa).

WANDA MICHALÍKOWA

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Kiedy rozpocząć naukę człowieczeństwa?

W GL nr 115 współautorka przedsięwzięcia Ola Glajcar przedstawia zarys projektu pt. „Będziemy przyjaźnić się", który dotyczy integracji dzieci niepełnosprawnych. Projekt ten mógł powstać dzięki wsparciu moralnemu i finansowemu przedstawicieli miasta Czeski Cieszyn, za co jesteśmy im bardzo wdzięczni. W piątek 3 bm. doszło do kolejnego spotkania uczniów PSP w Cz. Cieszynie oraz Chrześcijańskiej Szkoły Podstawowej i Szkoły Średniej w Cz. Cieszynie. Spotkanie odbyło się w PSP przy ul. Havlíčka, a udział w nim wzięli m.in. dyrektorzy obu szkół.

Projekt był prezentowany jako eksperyment pedagogiczny i w związku z tym cieszy mnie, iż wszczęto dyskusję na temat: KIEDY? Kiedy, w jakim wieku, zacząć dzieciom uświadamiać, że świat nie jest „tylko różowy", że istnieje cierpienie, bieda, starość - połączona z ubytkiem sił fizycznych i psychicznych oraz śmierć?

Większość dorosłych zdaje sobie sprawę z tego, że istnieją dzieci z głębokim stopniem upośledzenia, których nie można integrować do zwykłych szkół. Dzieci te kształci się alternatywnymi formami i metodami nauczania. Większość uważa, że trzeba im pomóc i nawet organizuje akcje charytatywne, koncerty adwentowe itp. Mamy świadomość tego, że dzieci z upośledzeniem są gdzieś, w jakichś ośrodkach, ale nie wyszukujemy kontaktów z nimi. Kiedy jednak dojdzie do przypadkowego spotkania z dzieckiem głęboko upośledzonym, nie wiemy jak się zachować. Zadajemy sobie mimowolnie pytania: „Co robić?", „Udawać, że niczego nie widzę?", „Pomóc, ale jak?", „Porozmawiać, w jaki sposób?", „Co może mi zrobić: poślinić, zwymiotować, ugryźć?" Kiedy człowiek dorosły idzie z dzieckiem lub wnukiem, musi reagować od razu, bo dziecko jest bardzo spostrzegawcze i bezpośrednie. Dorosły w takiej sytuacji nie wie, jak odpowiadać na dociekliwe pytania swojej pociechy. Pracuję z dziećmi upośledzonymi od kilku lat i z własnego doświadczenia mogę powiedzieć, że im mniejsze dziecko, tym naturalniej reaguje. Nawet dziecko w wieku przedszkolnym intuicyjnie wyczuwa, że człowiekowi pokrzywdzonemu przez los trzeba pomóc i automatycznie ją oferuje. Kiedy więc rozpocząć naukę człowieczeństwa?

Dzieci przedszkolne i młodszoszkolne jeszcze nie mają wytworzonych schematów myślowych, są bardzo chłonne, ciekawe świata, a zarazem bardzo wrażliwe. Z drugiej strony mamy dzieci z dysfunkcjami, które również chcą poznać świat, ale poznają go całkiem innymi metodami. Te dzieci są z reguły bardzo koleżeńskie i pozytywnie nastawione do otoczenia. I tutaj chyba jest punkt styczności, w który powinien wkroczyć pedagog. W dzisiejszych czasach dzieci mają nieograniczony dostęp do informacji, ale postawy moralne kształtują się właśnie w wieku młodszoszkolnym i w tym powinna szkoła pomóc rodzinie oraz społeczeństwu. Zachęcam czytelników do wypowiedzenia się na ten temat.

IRENA ČECHOVÁ, Cz. Cieszyn

Wydarzenia Sportowe

O_2 EKSTRALIGA HOKEJA NA LODZIE

Trzyniec pokonał Karlowe Wary

Wszystko wskazuje na to, że z Martinem Vojtkiem w bramce powracają zarazem i zwycięskie czasy dla trzynieckiego zespołu. Hokeiści Stalowników Trzyniec w 25. kolejce bez problemów uporali się w Werk Arenie z Karlowymi Warami, które zasmakowały goryczy porażki po czterech zwycięskich meczach z rzędu.

● TRZYNIEC – K. WARY 5:1 (1:0, 2:0, 2:1). Bramki: 14. Kroupa, 34. Martynek, 40. Peterek, 48. Polanský, 59. Korhoň – 51. Němec. Sędziował Homola. Kary 7:6, wykorz. 1:1. W. 1802. Minusem meczu była tylko słaba frekwencja na widowni w Werk Arenie, ekstraligowy mecz zasługuje z pewnością na dużo lepszą oprawę. Goście nastawili się pod Jaworowym na defensywę, ale gospodarzy uskrzydlił pierwszy gol z kija Kroupy, zdobyty w przewadze liczebnej. W II tercji na 2:0 podwyższył po galimatiaszu podbramkowym Martynek z podania Vůjtka, dla autora asysty był to pierwszy punkt do punktacji kanadyjskiej w barwach Trzyńca. Spokój w trzynieckie szeregi wniósł przed zejściem do szatni Peterek. Od stanu 3:0 gospodarze kontrolowali już wydarzenia na lodowisku, dołączając jeszcze dwie bramki. Honorowego gola dla gości zdobył w 51. min. Němec. Z tego gola najbardziej smutny był Vojtek, który liczył na kolejny „.shotout". – *Kluczem do sukcesu było zatrzymanie kontrataków rywala i fakt, że to my zdobyliśmy pierwszego gola* – powiedział „GL" trener Trzyńca **Jiří Juřík**. TRZYNIEC: Vojtek – Tesařík, Výtisk, D. Seman, Pácal, Kroupa, Frolo, Kundrátek – Steber, Štefanka, Skořepa – Vůjtek, Peterek, Martynek – Korhoň, Polanský, Tomas – J. Daneček ml., Kolusz, Vrba.

Fot. MARIAN KIEDRON

Trzyniecki obrońca Výtisk pilnuje Řezníčka. W bramce czujny Vojtek.

Lokaty: 1. Cz. Budziejowice 47, 2. Liberec 44, 3. Litwinow 41,... 8. Trzyniec 37, 12. Witkowice 35 pkt. **JUTRO:** Sparta – Trzyniec (17.30) i Witkowice – Slavia (17.00). **(jb)**

Jutro rusza PŚ w skokach narciarskich

Kibice skoków narciarskich przecierają ręce z radości, jutro bowiem rozpoczyna się nowy sezon Pucharu Świata. Na inaugurację sezonu skoczkowie rywalizować będą w fińskim Kuusamo. W dzisiejszych kwalifikacjach wystartuje czterech Polaków. Pewne miejsca w zespole na pierwsze zawody mieli Adam Małysz, Kamil Stoch i Stefan Hula, we wtorek do tej trójki dołączył Piotr Żyła. Walka o Kryształową Kulę rozpoczyna się jutro o godz. 17.20, bezpośrednią transmisję z piątkowego konkursu przeprowadzi TVP1. Przypomnijmy, że w zeszłym sezonie w Pucharze Świata triumfował Czech Jakub Janda. **(jb)**

MŚ W SIATKÓWCE MĘŻCZYZN

Polacy idą jak burza

We wczorajszym ostatnim spotkaniu pierwszej fazy grupowej mistrzostw świata siatkarzy reprezentacja Polski pokonała Japonię 3:0. Polacy z kompletem pięciu zwycięstw wygrali rywalizację w grupie A.

Do kolejnej fazy rozgrywek, gdzie będą rywalizować z czterema najlepszymi zespołami z grupy D, zaliczą się im trzy wygrane z Argentyną, Portoryko i Japonią, które awansowały z „polskiej grupy". W sobotę podopieczni trenera Raula Lozano zmierzą się z Tunezją, w niedzielę z Kanadą, we wtorek z Rosją, a na zakończenie 2. fazy grupowej w środę z Serbią i Czarnogórą (wszystkie mecze o godz. 10.00).

POLSKA – JAPONIA 3:0 (25:18, 25:21, 25:23). Polska: Paweł Zagumny, Mariusz Wlazły, Daniel Pliński, Łukasz Kadziewicz, Michał Winiarski, Sebastian Świderski, Piotr Gacek (libero) oraz Wojciech Grzyb. **(jb)**

Turniej PSP w tenisie stołowym

W sobotę 11 listopada odbył się w PSP Cz. Cieszyn turniej młodzieży szkolnej w tenisie stołowym, którego organizatorem był PTTS „Beskid Śląski". W turnieju uczestniczyło 40 zawodników z PSP Cz. Cieszyn (17), Gnojnik (8), Lutynia Dolna (6), Trzyniec VI (5), Karwina (3) i Hawierzów Błędowice (1). Szkoda, że reszta PSP z naszego regionu nie wysłała swoich zawodników, ponieważ warto było powalczyć. Poziom turnieju w poszczególnych kategoriach był bardzo dobry.

Wyniki - kategoria dziewcząt I-V: 1. Klara Ryłko (Gnojnik), 2. Beata Firla (Cz. Cieszyn), 3. Justyna Dobner (Cz. Cieszyn); **kat. VI-IX**: 1. Teresa Kaczmarczyk (Gnojnik), 2. Magda Mitura (Cz. Cieszyn), 3. Alina Kadlubec (Cz. Cieszyn). **Kategoria chłopców I-V**: 1. Michał Folwarczny (Cz. Cieszyn), 2. Filip Šafranek (Karwina), 3. Janusz Cymorek (Cz. Cieszyn); **kat. VI-IX**: 1. Roman Klus (Lutynia D.), 2. Dawid Konderla (Trzyniec VI), 3. Krystian Klimoszek (Lutynia D.).

Za dobrą organizację turnieju należą się podziękowania gospodarzowi imprezy, Markowi Gryczowi oraz Tadeuszowi Stecowi. O dobry przebieg turnieju zatroszczyli się członkowie Klubu '99. **(W. J.)**

VLASTIMIL KULA, NOWY TRENER ZESPOŁU IRP CZESKI CIESZYN:

Piłkarze przestali wierzyć w siebie

Lekkim optymizmem powiało w Czeskim Cieszynie po tym, jak miejscowa dywizyjna drużyna piłkarska pokonała w sobotę w ostatniej kolejce jesiennej 4:1 Miasto Albrechtice. Do zwycięstwa poprowadził przedostatni zespół tabeli nowy trener Vlastimil Kula, który zmienił na tym stanowisku Dalibora Damka. Dla Vlastimila Kuli był to debiut na ławce trenerskiej w dywizji, do tej pory trener ten związany był z zespołem Oldrzychowic, uczestnikiem rozgrywek w I B klasie – grupie C. Na półmetku sezonu 2006/2007 „GL" rozmawia z Vlastimilem Kulą.

Według zapowiedzi w prasie miał pan przejąć drużynę dopiero w zimowym okresie. Co skłoniło pana do zmiany decyzji?

Powód był bardzo prozaiczny. Zespół znajdował się w dużym dołku psychicznym, a z racji tego, że mieszkam w Czeskim Cieszynie, nie mogłem się temu tylko tak biernie przyglądać. Byłem już w roli obserwatora na poprzednim meczu w Krawarzach i w drodze powrotnej po przegranym spotkaniu kierownik klubu Petr Bajtek zwrócił się do mnie z prośbą, bym zajął się drużyną jeszcze przed końcem rundy jesiennej.

Zaliczył pan udany debiut na ławce trenerskiej. Zwycięstwo 4:1 nad Miastem Albrechtice robi wrażenie...

Nie jestem mesjaszem, kawał dobrej roboty wykonał przecież mój poprzednik, Dalibor Damek. Chłopcy nie zasługują na grę w dolnych rejonach tabeli. Kiepskie wyniki z tego sezonu w sporej mierze wynikają z psychiki. Wystarczyły dwa, trzy przegrane mecze pod rząd i piłkarze przestali wierzyć w siebie. W Krawarzach chociażby fatalnie spisali się obaj golkiperzy, nerwowa atmosfera w drużynie zrobiła swoje.

Jestem przekonany o tym, że w Czeskim Cieszynie popełniono duży błąd, wypożyczając w trakcie sezonu do sąsiednich klubów trzech ważnych dla IRP piłkarzy. Chodzi o bramkarza Mrozka oraz ofensywnych piłkarzy Ganczarczyka z Myšinskim. Co pan o tym sądzi?

Nie chcę komentować tej decyzji, bowiem nie było mnie wtedy w klubie, ale wspomniana trójka zawodników zimą powinna wrócić do naszego zespołu. Mały znak zapytania dotyczy tylko Myšinskiego, jeszcze w stu procentach nie doszliśmy do porozumienia z Frydkiem Mistkiem, gdzie piłkarz ten jesienią strzelał całkiem sporo bramek. Mrozek na pewno powróci z Trzyńca, a Ganczarczyk z zespołu Śmiłowic. Jesteśmy obecnie w takiej sytuacji, że nie możemy pozwolić sobie na taki luksus, by dobrych piłkarzy wypożyczać do innych klubów.

Czy znany jest już harmonogram zimowego okresu przygotowawczego?

W styczniu rozpoczyna się tradycyjny turniej na sztucznym trawiastym boisku w Olbrachcicach. Wystartują tam wszystkie regionalne kluby dywizyjne, włącznie z nami. Do dyspozycji mamy też halę w Śmiłowicach, gdzie powinniśmy trenować raz w tygodniu.

Rozmawiał JANUSZ BITTMAR